

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXVI. évfolyam 9. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * **2019. szeptember**

A tartalomból:

3. Civil sarok:
Dinyáné Bánfi Ibolya

7. IN MEMORIAM:
Szakálos Tiborné Oláh Mária

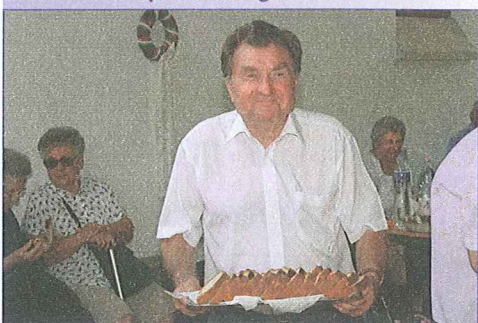

8. Folyamatos a parlagfű elleni
védekezés ellenőrzése

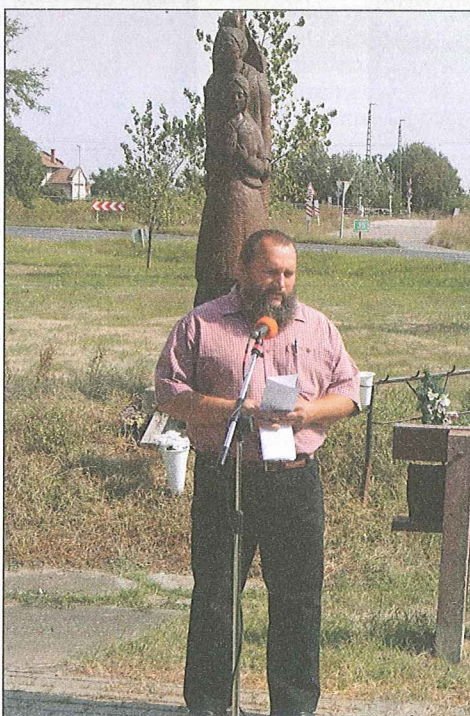

11. Civil sarok:
Gecseiné Sárhegyi Nóra

18. Megemlékezés
a hunyai községsori iskoláról

10 éves találkozó Nagylaposon

A nagylaposi és varjasi tanyai iskolák emlékére 2009-ben állítottak emlékművet az iskolák egykori diákjai. Ez év augusztus 23-án a 10 éves évforduló alkalmából baráti találkozóra került sor Nagylaposon. Dr. Szonda István néprajzkutató elevenítette fel a tanyai iskolák történetét, Gellai József nagylaposi öregdiák pedig az alábbi megható sorokkal köszöntötte a résztvevőket.

„2009-ben állítottuk ezt az emlékművet a Köröstől északra eső tanyai iskolák emlékére, a tanyai pedagógusok tiszteletére. A helyet, ahol állunk, 2013-ban Márton Gábor emlékparkká avattuk. Az emlékmű közadakozásból készült sokak önkéntes munkájával. Ezúton is szeretném megköszönni mindenkinek, aki anyagilag, vagy tevőlegesen segítette az emlékmű létrehozását.

Most, ennek 10. évfordulóján baráti találkozóra hívtuk önöket, mert barátkozni érdemes, találkozni jó.

Folytatás az 5. oldalakon!

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

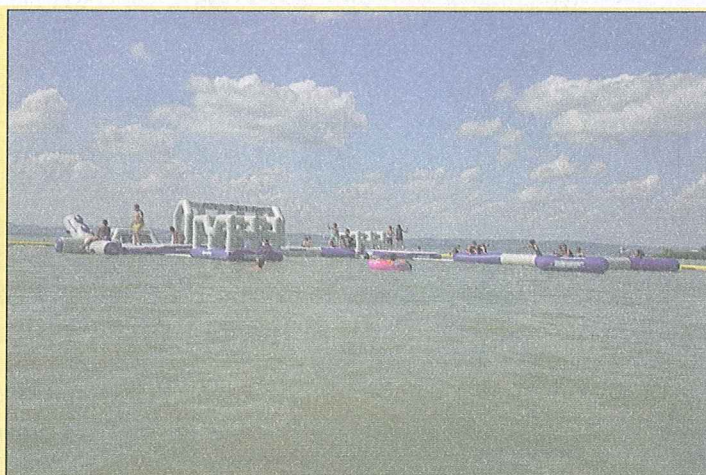
Újra a Balatonon

Mi, szentgellértesek ismét a Balatonon, Balatonszemesen táboroztunk 27 fős csoporttal 2019. július 30. és augusztus 3. között. Kedden reggel fél 7-kor már az egész csoport a vasútállomáson állt és várta az indulást. Szolnokon átszálltunk és megkezdődött a közel 4 órás út Balatonszemesig. Délben megérkeztünk és elfoglaltuk a szállást. Ezután lementünk fürdeni a Balatonba. Este megvacsoráztunk és kimentünk a városba szétnézni. A második napot Balatonbogláron töltöttük el. Lehetett bobozni, s kipróbálni a kalandparkban az ügyességünket és bátorságunkat. A csütörtöki napon a Balaton hűsítő vizében fürödhettünk, kipróbáltuk a helyi vízi játszóteret, amely sok gyerekeknek csalt mosolyt az arcára. Esti program a légvár és dodzsem tesztelése volt, aminek végére senkit nem kellett altatni. A pénteki nap kirándulással telt el, az úti célunk Tihany volt. Az ide vezető utat szintén élveztük, mivel hajóval utaztunk. Miután kikötöttünk, városnéző busszal felmentünk Tihany nevezetességéhez, a Tihanyi apátságához. Mivel Tihany a „levendula hazája”, a helyi árusoknál vásárolhattunk különféle levendulás ajándékokat.

Sajnos a napok nagyon gyorsan elteltek, és szombaton már csak egy kis vásárlásra maradt időnk. Fáradtan, de élményekben gazdagon tértünk haza.

Támogatóink:

Farkas Máté - Gazdabolt
Csaba Talk Kft.
Vodova János
Mágus Comp
Mamutec Hungary Kft.
TIVI Technika Kft.
Tapír Papír
Lourdes Honey Kft.
Gircz Máté
Iványi Miklós
Szent Imre Plébánia
Róza Kft.
Dóczi József
Komido Papírsárkány

CIVIL SAROK

Ibolyával élmény volt beszélgetni, mert minden olyan gördülékenyen ment. Kérdések nélkül tudta, mit szeretnék tudni, szabatosan, választékosan fogalmazott, mindig a témánál maradt, a lényegről beszélt. És mindvégig láttam a szemében a csillogást, ami csak akkor látható, ha igazán beleéljük magunkat a mesélésbe és jó érzéssel tesszük. Sokan ismerik őt, de biztos vagyok benne, hogy tudott újat mondani.

- *Talán kezdjük a legelején!*

- Kisújszálláson születtem, ami ma már nem olyan érdekes, mert senki nem születik Endrődön vagy Gyomán. A szüleim, az egész családom endrődi. Apukám felmenőit az anyakönyvek legelejéig vissza tudtam vezetni. Anyukám édesapjának neve szerepel a II. világháborús hősök emlékművén, édesanyja a kiterjedt Németh család tagja volt. Laktam az Október 6 lakótelepen, Magtárlapason és húsz éve az Arany János utcában lakunk. Abszolút gyomaendrődi vagyok.

Gyerekkoromban úgy éreztem, tévedés, hogy Kisújszálláson kell laknom. Úgy nőttem fel, hogy a szüleim mindig azt mondták: „Megyünk haza Endrődre.” Tehát mi Kisújszálláson csak lakunk, de az otthon, a haza az Endrődön van. Az ünnepeket (karácsony, húsvét) mindig itt töltöttük, disznóvágások, lakodalmak, névnapok évente több is volt. Az iskolai szünetekben, nyaranta hosszabb ideig is itt voltunk a húgommal. Itt voltak a barátaim, mamával mentünk Kertes pékhez, vittük a lisztet és a kenyértésztát, utána hoztuk a friss kenyeret. Jártam Puskásékhoz tejért, a gáton mentünk a temetőkbe. Egyébként a mostani Fő úton volt az egyikük háza, a másiké a Toronyi utcában.

- *Megvannak még azok a házak?*

- A Fő úton már nincs meg. Valach doktorék háza melletti kis üres portán volt az apai nagymamámék háza. Nagyjából mindent átéltem én is, amit a többi gyerek Endrődön. Itt csupa jó élmény ért, és valószínű, hogy ez is kialakította bennem az erős kötődést. Huszonhárom évesen kerültem végleg ide. Itt ismertem meg a páromat, és amikor úgy döntöttünk, hogy összeházasodunk, nem volt kérdés, hogy én költözöm ide.

- *A szüleid ottmaradtak?*

- Édesapám fiatalon került oda. A családjuk nagyon szegény volt, a háború után kaptak a három gyerek miatt 3 hold földet, amit aztán be kellett vinni a tsz-be. Az állam taníttatta, vízügyi építésvezető lett, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatósághoz helyezték Kisújszállásra. Nem sokkal később megnősült, vitte magával endrődi feleségét és ott alapítottak családot. Fájdalmasan korán elveszítettük, anyukám ide költözött a halála után. Őt is sokan ismerik és szeretik, az ÁFÉSZ-nál dolgozott a gyomai „nagyabécé”-ben és a Bajcsy úton a boltban.

- *A kisújszállási gyermekeveidről milyen emlékeid vannak?*

- A szomszédjainknál mindenütt több gyerek volt, akikkel a nagy kertünkben játszottunk. Anyukám sokáig otthon dolgozott, norvégmintás kesztyűket kötött, a gyomai háziipari szövetkezetnél volt bedolgozó. Ezért is lehetett ilyen jó gyerekkorunk, szabadon, de felügyelet alatt telt, ő biztosította a háteret ehhez. Ezt csak utólag értékeli az ember, hogy milyen jó volt így. Szerettem az iskolámat, azt, hogy ének-zene tagozatra jártam. Most is úgy érzem, hogy nagyon sok embernek kellene ilyen iskolában tanulnia: nyitottságot ad, nagyobb rálátást különböző területekre, jobban össze lehet kapcsolni fogalmakat, ismereteket. Énekkaros voltam, zongorázni tanultam. Amiben állítólag nagyobb volt a tehetségem, mint amekkora a szorgalmam, nem szerettem gyakorolni. Azóta már sokszor éreztem úgy, hogy jó lenne újra foglalkozni vele. A szolnoki vízépítő szakközépiskolába jártam, majd két év gyakorlat után Nyíregyházára a technikumba. Nagyon erős volt a kötődésem apukámhoz, emiatt lettem mélyépítő technikus, egy percig sem volt kérdés, hogy nekem ezt a pályát kell választanom. Nem a szüleim mondták, más fel sem merült bennem. De azt éreztem, hogy főiskolára, Bajára nem szeretnék járni.

- *Elvégezted a technikumot. És utána?*

- A vízügynél lettem művezető, Kisújszálláson.

- Kis protekcióval?

- Lehet... én voltam a Bánfi Sanyi kislánya. Aki ismerte apukámat, mindenki szerette, tisztelte. Kevés nő dolgozott ezen a pályán,

Egy szenvedélyes könyvtáros: Dinyáné Bánfi Ibolya

műszaki rajzolást, a rengeteg dokumentáció készítését kapták feladatnak. Kijelentettem, hogy részt szeretnék venni minden munkában, amit egy férfi végez. Így aztán építhettem gátórházat, szivattyútelepet, ami következett. Voltam ár- és belvízvédekezésen, bár azt nehezen viseltem, hogy nem mehettek a gátra, a nők csak az ügyeletben dolgozhattak.

- *Akkor más szemmel nézed ezeket a dolgokat.*

- Más szemmel, mert a legelső főnököm mindig azt mondta, hogy az a fontos, hogy a nap végén meg tudd mondani, hogy ma mit dolgoztál. Egy darabig a GDP-nek annak az oldalán voltam amelyik termeli, és nem pedig költi.

- *Meddig tartott ez az időszak?*

- Amikor férjhez mentem, akkor kerültem ide, és a Körösi Állami Gazdaságban helyezkedtem el az építőknél. A végén már építésvezető voltam, és amikor másodszor voltam GYED-en, megszűnt az állami gazdaság.

- *Mit építtettek az állami gazdaságban?*

- Főleg felújítási munkák voltak, de építések is: tejtermelő tehenészet, növendék marha, libatelep, vagy silótér építése. A legnagyobb beruházás a keltető üzem volt. Istállóból alakítottuk ki a sicipő üzemet.

- *Külső munkákat nem vállaltatok?*

- Volt olyan is, pl. az ácsok Békéscsabán a Luther utcában, több új háznak a tetőzetét csinálták meg. Vállaltunk szivattyúház építést, de dolgoztunk a Gallicoopnál is.

- *Ez elég távol áll a jelenlegi foglalkozásodtól.*

- Elég távol áll, de mindig minden jó valamire. Annak, hogy műszaki végzettségem és beállítottságom van, később is nagy hasznát vettem. Gyakorlatiasabb gondolkodásom van, hozzá merek nyúlni a kalapácshoz és a fogóhoz is. Amikor könyvtáros lettem, más oldalról közelítettem meg a dolgokat, mint egy bölcsész. A könyv, az olvasás, az mindig ott volt az életemben, legtöbbször fontosabb volt olvasnom, mint bármi mást csinálni. Nálunk mindenki olvasott, az ajándék az könyv volt. A család többi tagja is könyvgyűjtő-szerető, olvasó ember volt. Ha a gyerek ebben nő fel, ezt látja, akkor ez hat rá a legjobban. Ha elvették tőlem a könyvet, az volt az egyetlen olyan eszköz, amivel rá tudtak venni arra, hogy egy kicsit több időt fordítsak a tanulásra, vagy zongoragyakorlásra.

- *Hol helyezkedtél el ezután?*

- A GYED alatt felhívták a figyelmem egy tanulási lehetőségre, számítógépező szakmunkásvizsgát tettem. Nagyon jó döntés volt, így kerültem a könyvtárba.

- *Innen kezdve a könyvtár története összefonódik a te szakmai pályafutásoddal.*

- Olyannyira, hogy amikor a könyvtárba kerültem Eszter néni engem is beiskolázott. A többiek is akkor jártak a felsőfokú könyvtáros tanfolyamra. Két és fél évig Békéscsabán a könyvtári szakmai tárgyakat tanították magas színvonalon. Később a főiskolán ebből teljen megéltem.

- *Endrődön meddig tartott a pályafutásod?*

- 2007. november 30-ig, December 1-től lettem a gyomai könyvtár megbízott vezetője, és 2008. január 1-jétől pedig a kinevezett vezető. 2008 szeptemberében vonták össze a könyvtárakat.

- *Tudjuk, hogy sok átszervezés volt a könyvtár életében. Ezt te, mint vezető, hogy élted meg?*

- Azt tudom mondani, hogy most már jól. Ez annak köszönhető, hogy most olyan jó helyen vagyunk, annyira szép a könyvtár, hogy ez mindent feledtet.

- *Végül is eljutottál oda, hogy ez lett szakmád, mára már a hivatásod is.*

- Sokáig magamnak sem vallottam be, hogy nagyon szeretem ezt csinálni. Nagyon sok szakmai feladatban élen jártunk már a Rózsasági Könyvtárban is. Nagyon jelentős esemény volt, hogy felújították az endrődi könyvtárat. Ez kinek adatik meg?

- *A hurcolkodás arra is jó, hogy átgondold a „hogyan tovább”-ot.*

- Endrőd nagyon a miénk volt, mert sokszor pakoltuk, igazítottuk, takarítottuk, rendeztük. Úgy hívtuk: a kis ékszerdoboz. Nagyon szíven ütött bennünket, amikor kiderült, hogy bezárják. Amikor alig volt már benne valami, átvittem a könyvtárosokat, közösen sírtunk, de el kellett engedni, mert muszáj volt. A Kossuth úton is lehetőség volt arra, hogy egy korszerű, városi könyvtári színvonalnak megfelelő könyvtárat alakítsunk ki. Jelentősen nőtt a látogatottság, nagyon jól működött a kapcsolat az általános iskolával, nagyon szerettük a középiskolásokat; ez is jó időszak volt. És öröm volt, hogy dolgozhattam Kiszely Zsuzsival.

- *És hamarosan elköltöztetek a mostani városháza földszintjére, a Selyem útra. Mennyiben volt más, mikor a városházán volt a könyvtár?*

- Mindenkit meglepett, hogy milyen szép volt az is. Nekünk fontos volt, hogy szép és jó legyen. Tetszett a látogatóknak, de mindig azt mondták, hogy messze van. Igazán soha nem éreztük mi sem a magunkénak, nem volt szerencsés társbérlet. Annyi fájdalom, keserűség, bántás és sajnos megalázás volt a 2011-12-es évben, amiből nagyon nehéz volt felállni, de sikerült. És az terelt bennünket a minőségirányítás bevezetése felé.

- *Jött az újabb döntés, hogy átkerültök Gyomára. Egy ideje már itt vagytok ebben a szép könyvtárban. Mekkora a látogatottság, mi az emberek véleménye?*

- Nagyon jó! Az első perctől kezdve nagyon szeretjük és a látogatók is. Amikor idejöttünk, - augusztus végén nyitottunk ki - augusztustól decemberig többen iratkoztak be, mint az előző évben a Selyem úton. Hónapokig mindenki úgy jött be, hogy de szép itt! Megálltak az ajtóban és elállt a lélegzetük. Fölfelé húzott bennünket, hogy milyen jó érzéssel jönnek ide be az emberek, és hogy ezt el is mondták nekünk.

- *Láthatóan felfutott a könyvtár közösségi élete. Rengeteg színvonalas rendezvény van, nagy létszámú érdeklődővel. Sokan kérdezik, hogyan tudjátok elérni ezeket a neves embereket?*

- Rengeteg időt töltök az interneten, sokat foglalkozom azzal, hogy más közösségi terekbe kiket hívtak meg vendégnek. Alkalmazkodunk a vendég időpontjaihoz, akár hosszú ideig is várunk rá. Ilyen volt Hegyi Barbara, vagy Kepes András. Ma már 200 embert is le tudunk ültetni, mert szerencsére az önkormányzattól kaptunk 100 db széket, ami nagyon nagy segítség, meg ügyesebben is pakolunk.

- *A könyvtárnak az alap feladata a könyvek vásárlása, illetve kölcsönzése, de kitágult a feladata, szerepköre. Ez nektek jelentős plusz terhet is jelent, gondolom.*

- A rendezvények a nyitvatartás végével kezdődnek. Nekünk ez rakódik a többi feladatra. Igaz, hogy jelentős többletkeher, de nagyon sok öröm is. Tavaly éreztem, amikor Nyáry Krisztián belépett az ajtón, hogy mennyire jó dolgom van! És hát persze jobbnál-jobb előadók és művészek jöttek azóta is és jönnek is még!

- *A honlapotok nagyon informatív, rengeteg információt tartalmaz, nagyon sokan felkeresik. Régi dolgokat lehet keresni például az archívumban. Sok különlegesség van a honlapon, szerintem ez is hozzátartozik a könyvtár pozitív megítéléséhez.*

- Ez is olyan munka, amit nagyon szeretünk. A rengeteg rendezvény egy kicsit ennek is a kárára megy, mert ez nagyon aprólékos munka. Nincs saját informatikusunk, akkor folyamatosabb lenne a

feltöltés. Minden dicsekvés nélkül kijelentem, hogy így is páratlan mennyiségű anyag van fent a honlapunkon, és a hozzáértő emberek, mint például a Megyei Levéltár vezetője vagy más könyvtárvezető kollégák is elismerik az ebbe fektetett munkánkat.

- *Hogyan látod az endrődi könyvtár jövőjét?*

- Az endrődi könyvtár látogatottsága nagyon alacsony. A bezárás utáni időszak olyan sebet ütött a könyvtárhasználton, amely már nem fog begyógyulni, hiszen a lakosság szám csökkenése, illetve az előregedés is jelentős szerepet játszik a csökkenésben. Nyitva tartási időben 2-3-4 fő az, aki elmegy, de ez nem több mint összesen 50 ember.

- *Valamiért az iskolák is szívesebben jönnek ide.*

- Nem tudjuk mindkét helyen ugyanazt a színvonalat nyújtani. Hely sincs annyi, az állomány sem teszi lehetővé, de a borzasztó kis létszám sem, amivel rendelkezünk.

- *Elismeri a város a tevékenységedet intézményvezetőként, szakmailag, minden tekintetben, ezért kaptad a Város kultúrájáért elismerő oklevelet. Hogy érzed a városban a helyedet és az elismertségedet?*

- Nem sokkal előtte vehettem át egy szakmai elismerést is, ezt az érzést kívánom mindenkinek! Nagyon jól esett, de e mögött mindig ott az egész könyvtár, a munkatársaim is. Nekem a tevékenységem elválaszthatatlan a könyvtártól és nem is akarom elválasztani, ez vagyok én. Nincs más hobbim, nem érdekel más annyira, mint a munkám. Azt szerettem volna elérni, hogy a könyvtárat becsüljék meg, kezeljék a helyén és ezt elértük. Amikor a stratégiánkat megfogalmaztuk 2014-ben, azt mondtuk, hogy legyünk vezető intézmény a város kulturális életében. 2018-ban Minősített Könyvtár lettünk. Nyugodtan kijelentem, hogy igen, mi ezt elértük. Mutattunk egy olyan utat, amit lehet követni bátran, és sok sikert mindenkinek hozzá! Iszonyú sok munka, de mindig közös munka volt. Nekünk nem a nulláról kellett felállnunk, hanem az alól, de sikerült! Nagyszerű feladatok is megtaláltak bennünket, ilyen volt például a Gyoma300 emlékévi 2017-ben. Inspiráló, ha elhiszik a könyvtárról, hogy képes valamit megcsinálni, és bíznak benne. Amit elvállalunk, azt mindig megcsináljuk és határidőre. Ez a bizalom, amit megkaptunk és kapunk folyamatosan az önkormányzattól sokat segített abban, hogy elérjük a minősített címet.

- *A könyvtár mindig közügy volt a városban. Elszenvetődtek a kritikákat, hozzászólásokat, amikor átszervezések voltak. De most, hogy itt vagytok, most meg jó érzés, hogy közügy, mert érzitek, hogy a lakosság is elégedett. Úgy gondolom, hogy a lakosság is elismeri a könyvtár tevékenységét, örülnek, hogy idekerültetek. Elértetek egy szintet, de ezt a szintet meg kell tartani, most már nem lehet alább adni, ennek a felelőssége és a terhe is rajtatok áll. Mik a jövőbeli elképzeléseid a színvonal megtartására?*

- Most írok pályázatot például, bútorra. Olyan könyvtáraknak, ahol két éven belül jelentős alapterület-bővítés történt, tehát ez speciálisan illik ránk. Reméljük, hogy eredményes is lesz.

- *És akkor az infrastruktúra is tovább fejlődik.*

- Így van. Nagyon örülünk neki, hogy ezt is elismerik. Több helyre hívtak már meg bennünket, hogy mondjuk el a tapasztalatainkat, hogy egy kis könyvtárnak érdemes-e a minőségirányításba belevágni vagy miért érdemes belevágni.

- *Ha jól tudom, most a rendezvények egy részét pályázati forrásból finanszírozzátok. Ha elfogy ez a keret, akkor elő tudjátok teremteni egyéb forrásból?*

- Három pályázatot nyújtottunk be a CLLD-be. Az egyik egy nagyon komoly eszközfejlesztés és egy nagy jelentőségű szakmai fejlesztés lenne. Lassan 15 éves vágyam egy gyomaendrődi közös archívum létrehozása, ahol minden értéket és emléket, bárki tulajdonában van, virtuálisan összegyűjtenénk. Ezzel a fejlesztéssel és persze évekig tartó munkával meg lehetne valósítani. A másik, a jelenkor történelmét gyűjteni, tehát az adatokat, fotókat, eseményeket. Ezt most nem csinálja senki, és ez olyan mulasztás, ami egyszerűen felmérhetetlen károkat okoz. Olyan sok hasznos, jó dolog van civilektől, intézményektől ebben a városban és egyszerűen elvész a dokumentálatlanság miatt. Két pályázat programokról, rendezvényekről szól, amiből újabb programokat tudunk szervezni. Ilyen mennyiségben, mint amennyit egy évig csináltunk, nem szeretnénk, mert nem bírjuk. A lakosság sem bírja. Látni kell, hogy van egy befogadó képesség, és nem szabad ezzel visszaélni. Számunkra az is fontos, hogy rendezvényeink eljussanak a közönséghez. Nem öncélúan, nem tíz ember számára kell programot szervezni.

- *Szép tervek! Szerintem ez nem is kérdés, hogy egy vezetőnek mindig legyen jövőképe, hosszú távra gondolkozzon, és mindig meg-*

ragadja a lehetőségeket. Azt látom, hogy nálad ez nagyon jól működik, képből vagy, tájékozott vagy, tudod, hogy mit akarsz, határozott elképzelésed van. Kérdés az, hogy a továbbiakban meglesz-e mindehhez a személyi feltétel?

- Ez tragikus helyzet, mert közel egy korúak vagyunk, és nem túl fiatalok. Bár, nem látszik rajtunk... pár éven belül mindnyájan elmegyünk.

- Tehát akkor építeni kell az utánpótlást.

- Ez komoly probléma, és igazán nem is látom, hogy lesz erre lehetőség, mert ahhoz, hogy valakit fölvegyünk, legalább egy félév kell, hogy betanuljon. Kevesen vagyunk, emiatt nagyon specializálódtunk. Azt szoktuk mondani, szerencsére nem vagyunk betegek, mert 1 fő kiesése is nagyon megborítaná a terveinket. Ahhoz, hogy át tudjuk adni a feladatokat, nem az kellene, hogy ha valaki feláll a székből, a következő pedig leül.

- Másik nagy feladatod, amiről kevesen tudnak így részleteiben, a Hírmondó szerkesztése. Tudom, hogy sok a dolgod velem, elég régóta, és sok energiát elvesz attól, amit igazán szeretsz, a könyvtárosi feladatokról, bár ez is köztudott, valamilyen módon a kettő összefonódik. Hogy látod a Hírmondó jelentőségét, a te munkádat ebben?

- Hihetetlenül fontosnak tartom, hogy legyen újság. Egy olyan újság, ami se jobbra, se balra, hanem az önkormányzat dolgaival és a város intézményeinek, civilek, közösségek híreivel foglalkozik. Mindig arra ösztönzők mindenkit, hogy előre mutató legyen, hogy a fontos közérdekű hírek időben kerüljenek be a lapba. Nem ez a legjobb lap, de a képességeinkhez, lehetőségeinkhez mérten igyekszünk jól csinálni. Sokkal jobban szeretnénk tájékoztatni, több hírt megjelentetni.

- Amikor vendégül látod itt a művészeket, jönnek a vendégek, akkor teljesen más arcodat mutatod, mint amikor az újság ügyében keresnek.

- Az újság elveszi az időmet, hiába törekszem arra, hogy szervezeten működjön, sok az elfecsérelt idő. Az biztos, hogy az újság a lakosság számára is fontos, rengeteg pozitív visszajelzést kapunk. Meg persze negatív is, mert nem akkor vitték el a szemetet, mint amikor az újságban leírtuk, meg hogy semmilyen, nem fogalmazunk meg kritikát. Amikor azzal szembesülök, hogy másoknak nem fontos a saját munkája, akkor nem tudok türelmes lenni. Igen, ez egy nagy hibám, hogy nem vagyok türelmes, tündi-bündi ember, bár próbálok az lenni. Az újság nem a legkedvesebb feladatomban, de ez egy kettős érzés, mert amúgy meg nagyon fontosnak tartom.

- Könyveket is adtatók ki.

- Hát ez is vegyes érzés, mert nagyon nagy felelősség. A Gyomaendrőd ki kicsoda kiadása, Gergely Ágnes endrődi füzeteiről szóló összefoglaló-értékelő írásának, és az idén Kunkovác László Endrődi vásárfia című könyvének kiadása nagyon megtisztelő feladat volt. Rengeteg tapasztalatot szerez közben az ember és jó kapcsolatok, közösségi munkák is kialakulnak. Most folynak a Kner Piroska szakácskönyv kiadásának előkészületei.

- Azt érzem, és tudom is, hogy nagyon szereted a munkádat, sokat dolgozol. Mit szólna ehhez a család? Róluk megtudhatunk valamit?

- A családom tulajdonképpen ebben nőtt fel, ezt szokta meg. A férjem maximálisan támogat mindig: ha kell, szerez, vagy sofőr vagy fotós. Két lányunk van, akikre nagyon büszkék vagyunk. Az idősebb okleveles közigazdász, férjével, két kicsi lánnyal Egerszálón él. A fiatalabb itt lakik, ő is egyetemest végzett, három diplomája van. Mindig támogattak abban, hogy megvalósíthassam a terveimet, megértőek voltak az elfoglaltságaimmal, festették velem a kaput a Kossuth úton, pakolták a könyveket, mikor-hol, melyik könyvtárban következett. Nagyon kellett a támogatásuk, mindig számíthatok rájuk.

- Ha van szabadidőd, mivel töltöd, mi kapcsol ki igazán?

- Kevés és ritka szabadidőmben is sokat foglalkozom a szakmával. Fejhallgatóval hallgatom mindenféle zenét, sok kedvencem van, könnyűzenétől az operáig, közben olvasgatok az interneten, böngészek, egyik hírről a másikra. Könyvet csak nyomtatva olvasok, de azt minden este. Ha nagyon besokallok, akkor még hangosabbra veszem a zenét. Évek óta nem voltam szabadságon, a férjem sem, ennek most már igyekszem véget vetni, egészen kevés sikerrel. Próbálkozunk, de csak 1-2 hétvégét, 2-3 napot sikerül kirándulással tölteni. Ahová eljutunk, ott alaposan körbejárjuk a látnivalókat, nem sokat pihenünk. Ha még odáig is eljutnánk, hogy ilyenkor a telefont se vegyünk fel, az lenne az igazi!

Köszönöm, hogy szántál időt a Civil sarok olvasóira, jó egészséget és további sok sikert kívánok!

A beszélgetést lejegyezte Farkas Zoltánné

10 éves találkozó Nagylapason

(folytatás a címlapról)

A tanyavilág főnről nézve a maradiság jelképe volt, de nekünk, tanyaiaknak a szabadság. Néha kilométerekre volt a szomszéd, de tudtunk egymásról, összetartottunk bajban, vigasságban. Nem volt „fészbuk” és mobiltelefon, téror helyett végtelen tér volt és erő a talpon maradásához. Mi még a „kútustorral” üzentünk egymásnak. A tanyai élet nagyon nehéz volt. Csodás memóriánk azonban inkább csak a szép emlékeket őrzi meg, ezért érzünk honvágyat a már nem létező után.

A tanyavilágnak azonban gyerekszemmel megvolt a varázsa. Tavasszal derékig jártunk a gyógyfűvek rengetegében, fontuk a koszorút, harcoltunk a bürökkel és a lapulevéllal. Nyáron mesztaláb tapicskoltunk a meleg sárban, fűrdtünk a gödörben, fűszállal kukorékoltunk és ettük a papsajtot.

Tiszta reggeleken az aradi hegyeken megcsillanó nap nézett be az eres alá, s este, mint a friss cipő fogyott el a horizonton az utolsó morzsáig.

A nyári forgószeleket végigkísérte szemünk a keletkezésétől a portölcser elhamvadásáig. Ősszel a szélből hajtott ördögsekerekkel futottunk versenyt. S akkora fehérség, mint télen a tanyán, csak a mesében van.

Az endrődi nagy tanyavilág számos család küzdelmes életének volt otthona. Volt itt élet a pusztán, s a pusztai iskolákban! A sok-sok legettes, kapálás mellett egészen más világnak tűnt az iskola; teli játszótársakkal.

És nagyszerű pedagógusokkal, akik tanítottak, neveltek, szervezték a kulturális életet, segítették a tanyai embereket ügyes-bajos dolgaikban. Szüleinkkel együtt mindent megtettek azért, hogy nekünk könnyebb, jobb életünk lehessen. Hálás köszönetünk érte.

Nincs már tanyavilág, nincsenek tanyai iskolák. Már csak emlékeinkben él, hogy a förtelmes hóviharakon és a vendégmarasztaló sáron keresztül kicsoda megkönnyebbülés volt megérkezni az olajpadlós, szeneskályhás iskolába csizmát szárítani, meggémberedett tagjainkat melengetni.

Nincs már tanyavilág, nincsenek tanyai iskolák... csak a szívünkben. Míg dobog, megőrizzük emlékéit.

Nagyon szép ünnepség volt, köszönjük a szervezőknek.

Katolikus oldal

Szent Mihály arkangyal, védelmezz minket a küzdelemben!

Szeptember hónapot a népi vallásos hagyomány a Szent angyalok tiszteletének szenteli, hisz szeptember 29-én ünnepeljük a három főangyalt, Mihályt, Gábort és Ráfáelt. A szent életű XIII. Leó pápa, a „rózsafüzér pápájának” is nevezett egyházfő írta elő csendes szentmisék végére azt a jól ismert Szent Mihály imát, amit ma is sok templomban imádkoznak még a hívek. Egyik reggeli szentmiséjét elvégezve rosszul lett, elsápadt, kiverte a verejték, s néhány percig révületbe esett. Sosem mondta el pontosan, hogy mit látott látomásában, de valószínűleg előre látva a XX. század nagy vérontásait, borzalmait és vallási eltévelyedéseit, visszavonult lakosztályába, leült, és megírta a Szent Mihályhoz szóló imádságot:

*Szent Mihály arkangyal,
védelmezz minket a küzdelemben;
a sátán gonosz kísértései ellen légy oltalmunk!
Esedezve kérjük: „Parancsoljon neki az Isten!”
Te pedig, mennyei seregek vezére,
a sátánt és a többi gonosz szellemet,
akik a lelkek vesztére körüljárják a világban,
Isten erejével taszítsd vissza a kárhozát helyére! Amen.*

Látomás készítette tehát Leó pápát ezen ima bevezetésére. De miért tisztelik is a katolikus keresztények különösen szeretettel a szent angyalokat?

Ennek megválaszolásához a kis katekizmust kell segítségül hívunk. Mert mi is áll abban az angyalokról? „Az angyalok test nélküli lelkek, akik az Isten szolgálatára lettek teremtve.” Ez a válasz már nagyban segít minket, hogy rájövünk, mit is tanít a mai ünnepen nekünk Szent Mihály főangyal: **Az Isten megosztottság nélküli szolgálata!**

Miért emelem ki azt, hogy megosztottság nélkül? Mert Istent csak így lehet szolgálni. Ha fellapozzuk a Szentek Életét, akkor azt látjuk, hogy szentjeink elsősorban így váltak szentté: egyedül az Istennek szolgáltak. Nem engedték, hogy bárki, vagy bármi eltántoríthassa őket Istentől. Szent Borbála története: a római pogány főúr leánya kereszténnyé lett. Apja hol szép szóval könyörög neki, hol fenyegeti, hogy hagyjon fel a kereszténységgel. S amikor Borbála nem hajlandó erre, akkor apja maga jelenti fel leányát a keresztényüldöző római császárnál, -sőt, ő maga fejezi le gyermekét.

De ne menjünk vissza olyan messzire a történelemben. Itt van a XX-ik század nagy szentje, Edith Stein. Gazdag izraelita családból származik, -de megkeresztelkedik, sőt kármelita apáca lett, a keresztéről nevezett Terézia Benedikta nővér néven. Édesanyja, aki híthű zsidó, térdénállva könyörög neki, -de Edith megmarad Krisztus mellett, még akkor is, amikor emiatt családja kitagadja őt.

Szent Mihály főangyal erre a lelkületre oktat minket, ami Szent Borbálában és Edith Steinban is megvolt: megosztottság nélkül imádni Istent. És ez az erény napjainkban különösen is fontos, mert a keresztény értékek gyakran hanyatlani látszanak. Régen elmúlt az az idő, amikor mindenki templomba járt, és tömve volt a templom a vasárnapi nagymisén... Sok embertársunk életéből visszafordíthatatlanul kivesszett már az istenhit. De még a vallásosok körében is észlelhető egyfajta kettősség: *Járok a templomba, de a vallásosságomat ott le is vetem, a külvilágba már nem viszem ki. Otthon már nem imádkozik együtt a család, eltűntek a szentképek is a falról, mert az olyan régies, ósdi dolog, elmarad a böjt megtartása, talán nem is imádkozom mindennap... Egy ideig talán még lelkiismeret-furdalásom is van evégett, de körülnézve azt látom, hogy körülöttem mindenki így él, és megnyugtatom magam, hogy jól van ez így...*

Nos, Testvéreim, ez az a kettősség, amely nem fér össze Szent Mihály főangyal üzenetével. Gyakran látjuk őt festményeken, szobrokon úgy, hogy katonaruhában van, és pajzsán felirat: „*Quis ut Deus? Ki olyan, mint Isten?*” – mely nevének lefordítását jelenti. (Mi cha El?)

S a mai napon is fel kell tennünk a kérdést: Ki vagy mi olyan, mint az Isten? Ki vagy mi értékesebb vagy fontosabb, mint az Isten? Gyakran feltehetnénk ezt a kérdést a körülöttünk élő embereknek, akiknek a vasárnap csupán egy munkaszüneti nap, melyen Istennek, templomnak, szentmishallgatásnak nincs helye. Ilyenkor idézhetnénk az Evangélium e mondatát: „*Aki megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom majd Atyám előtt, aki a Mennyben van!*”

Mit tanulhatunk Szent Mihálytól? **Küzdelem a Sátán ellen!**

„*Éberek legyetek, mert a Sátán ordító oroszlán módjára körüljár, s keresi, kit nyeljen el. Erősen álljatok neki ellen a hitben!*”

Szeptember hónapban, a szent angyaloknak szentelt hónapban a fenti imádsággal még gyakrabban könyörögjünk Szent Mihályhoz és a többi szent angyalokhoz, -különösen őrangyalunkhoz, -hogy segítsenek a Sátán incselkedései ellen harcolni, és imádkozzanak értünk, hogy az Istenél és lelkünk üdvösségénél semmit se tartsunk előbbre valónak vagy fontosabbnak.

Felhívás!

2019. szeptember 21-én (szombaton) de.10 órakor az Endrődi Szent Imre Katolikus Templomban Szent Gellért-napi Em-lékmise lesz az Öregszőlői Körzet hét iskolájának egykori tanítóiert, tanulóikért és minden gyomaendrődi lakosért.

Mindenkit szeretettel hívunk és várunk!

Pésó Béláné ny. pedagógus

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Szakálos Tiborné Oláh Mária

Július 23-án az egyház szentségeivel megerősítve hazatért a Teremtőhöz Szakálos Tiborné Oláh Mária, vagy ahogy mindannyian ismertük: Maca néni.

Hatvanhárom évi házasság után hagyta itt férjét, két gyermekét, valamint unokáit, akikre mindig nagyon büszke volt.

Egy fáradhatatlanul tevékeny személyt ismertünk benne. Amellett, hogy családját a legnagyobb odaadással, szeretettel és áldozatkészséggel vette körül, az egyházközségnél is mindig számíthattunk segítségére, munkájára és imádságára.

Oltáryaként a szentségimádások, zarándoklatok, ájtatoságok szervezője volt. Vezette a rózsafüzér társulatot, és egyháztanácsagként is kivette részét a közösség életéből.

A gyermekek elsőáldozásakor a templom felvirágozására adományokat gyűjtött, és ő bonyolította le az elsőáldozási agapét oltárya-társaival együtt. Úrnapján oltárt díszített (még nem sokkal halála előtt is), és gondja volt az oltárterítők, templomi ruhák tisztántartására, cserélésére. Minden liturgikus alkalmon jelen volt, ha kellett, vezette az imádságokat, kilencedeket. Társulati tagok temetése alkalmával vezette a temetés előtti rózsafüzér imádságot.

Mindezek mellett példaadóan gondozta gyermekét, és mindig nagymamai büszkeséggel beszélt unokáiról. Örült sikereiknek, és nagyon sokat imádkozott családjáért.

Bármi nehézséget hozott a sors, gyakran hallhattuk ajkáról: „Tudom, hogy a Szűzanya meg fog segíteni!”

Másfél évig tartó betegsége megpróbáltatásait méltósággal és zokszó nélkül viselte. Imádságos életét Isten és a Szűzanya megjutalmazta: mindössze egy napig volt ágyban, súlyos betegként. És még ez a rövid idő alatt is megkapta azt a kegyelmet, hogy részesülhetett a szentségekben, és felkészülve léphette át az Örökkévalóság kapuját.

Így tehát személyében egy szerető feleség, gondos édesanya és nagymama távozott el közülünk, aki egyben egyház-

50. házassági évforduló az endrődi templomban

községünk aktív és buzgó tagja is volt. Ezért halála veszteség családjának és templomi közösségünknek egyaránt.

Fájdalommal bár, de a feltámadás reményében búcsúznak tőle: férje, két gyermeke, unokái, családtagjai és rokonai, -de a viszontlátás reményében búcsúznak tőle mindannyian: az egyháztanács, az oltáryak, a rózsafüzér társulat, az egyházközség tagjai.

Nagyon hiányzik nekünk, és fájó látvány az üresen maradt helye templomunkban, ahol halála óta minden szentmisén egy égő mécses jelzi, hogy olyan valaki távozott közülünk, aki eddig sosem hiányzott a templomból... Nyugodjék békében és lelkének adja meg az Úr a boldogító Isten-látás kegyelmét a mennyei hazában.

Egy Mária-ének soraival búcsúznak tőle, amit nagyon szeretett és szívesen énekelt:

Szűzanyám, hozzád akarok menni,
Hogy az égben ott legyek veled.
Jól tudom bár, hogy odakerülni
szenvetések nélkül nem lehet.
Jó Anyácskám, adj nekem kegyet,
Hogy szenvedjek Jézussal s veled!
Szűzanyám, hozzád akarok menni,
Vedd magadhoz Mennybe gyermeked!

Maca néni, nyugodj békében!

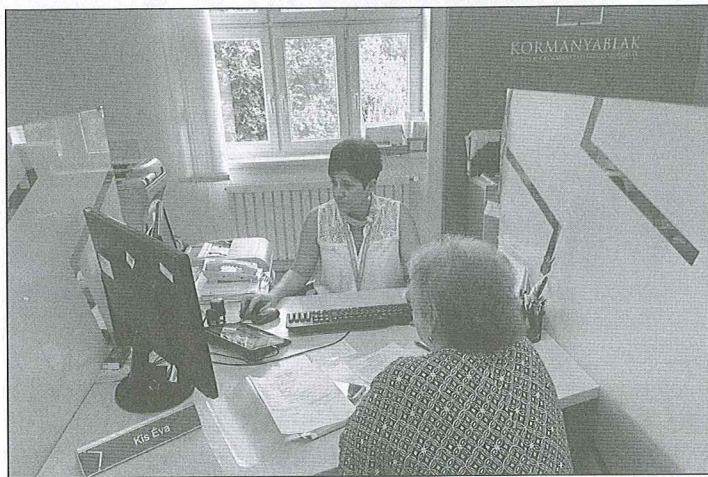
Czank Gábor

Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrődi Járási Hivatal közleményei

További hírek és információk: www.bekesijarasok.hu

Telefon: 66/581-320

Bővült a kormányablakokban azonnal intézhető ügyek köre

Július 1-jétől a kormányablakokban – így a Gyomaendrődi Járási Hivatal kormányablakaiban is – bővült az azonnal intézhető ügyek köre: lehetővé vált az Európai Egészségbiztosítási Kártya kibocsátása és a TAJ-t igazoló hatósági igazolvány másodlatának kiadása is.

A jó állam célkitűzéseinek megfelelően a kormány határozott célja, hogy teljes mértékben megvalósuljon az úgynevezett egyablakos ügyintézés modellje és az állampolgárok egy helyen intézhessék minden ügyüket. A kormányablakok rendszerének kialakítása az egyik legfontosabb lépcső volt ezen cél megvalósítása során. Így az állampolgárok az ország bármely pontján azonos feltételek mellett vehetik igénybe az államigazgatási szolgáltatásokat.

A kormányzat fenti törekvéseit erősítve egy újabb fontos állomás, hogy július 1-jétől az állampolgárok már nem csak benyújthatják a kormányablakokban a társadalombiztosítási azonosító jel (TAJ-kártya), illetve Európai Egészségbiztosítási Kártya iránti kérelmüket, hanem azt a helyszínen azonnal meg is kapják. Ezzel az ügyintézés gyorsabbá és hatékonyabbá vált, ami jelentős idő és energia megtakarítást jelent az ügyfeleknek is. Korábban ezeket az ügyeket ugyanis kizárólagosan a megyeszékhely szerinti, Békés megyében a Békéscsabai Járási Hivatal intézte, a kormányablakok csak a kérelmek átvételénél és továbbításánál működtek közre.

Az új szolgáltatás rendkívül népszerű az ügyfelek körében, hiszen a Gyomaendrődi Járási Hivatal kormányablakaiban az eltelt három hétben már mintegy száz Európai Egészségbiztosítási Kártya kiadását igényelték.

Megfelelő munkaerőt a megfelelő munkahelyre

A Gyomaendrődi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán is elindult a munkaerőpiaci reformprogram, amelynek célja az elsődleges munkaerőpiacra lépők számának növelése.

A program legfontosabb feladata, hogy egyszerre csökkentse a még meglévő munkanélküliséget és kezelje a munkaerőhiányt azaz, hogy az álláskeresőket a lehető legrövidebb időn belül elhelyezze az elsődleges munkaerőpiacon. A reformprogram része az is, hogy a foglalkoztatási osztályok nyitnak a vállalkozások irányába, éppen ezért újraélesztették a vállalati kapcsolattartók rendszerét, hogy közvetlen kontaktus legyen a munkáltatók és a foglalkoztatási osztályok között. Szintén a program részeként vezetik be a szegmentációs gyakorlatot, és a munkavállalók felkészítésére, az egyéni tanácsadásra is még nagyobb hangsúlyt fektetnek, illetve az adminisztrációs terhek is csökkennek.

Folyamatos a parlagfű elleni védekezés ellenőrzése

A szakemberek a Gyomaendrődi járás területén is folyamatosan ellenőrzik a parlagfű elleni védekezési kötelezettség teljesítését.

A hatályos jogi szabályozás értelmében a föld tulajdonosa, használója egész évben köteles a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig fenntartani.

A helyszíni ellenőrzés belterületen a jegyző, külterületen pedig a járási hivatalok feladata. A törvényi kötelezettséget elmulasztó földhasználókkal szemben – a felvett jegyzőkönyv alapján – a növényvédelmi hatóság jár el, és szabja ki a bírságot, amelynek mértéke a terület nagyságától és a fertőzöttség szintjétől függ. Összege akár az 5 millió forintot is elérheti. A járásban parlagfű fertőzöttséggel kapcsolatosan idén eddig ötvenkét lakossági bejelentés érkezett, nyolc esetben pedig a hivatal derített fel gyomnövényvel fertőzött területet. Ebből huszonegy esetben kellett intézkedniük az ellenőröknek, a többi földterület használója időközben kiirtotta a parlagfűvet az általa művelt területen.

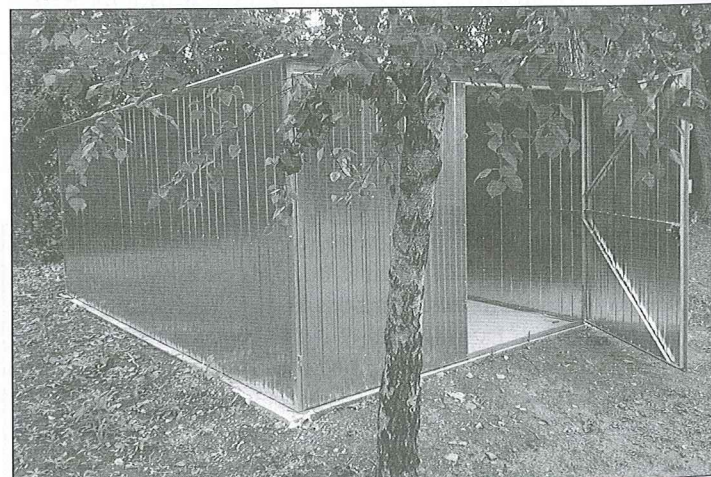
A parlagfű-mentesítés nemcsak a gyomnövény mezőgazdasági, nemzetgazdasági kártétele miatt fontos, hanem azért is, mert pollenje a lakosság mintegy 20 százalékánál allergiát okoz.

Mobilgarázzsal gyarapodott a Vidra mentőcsoport

Eredményesen gazdálkodott a rábízott vagyonnal a Vidra Önkéntes Járási Mentőcsoport Egyesület. A Gyomaendrődi járás védelmére felelősödött társaság a közelmúltban egy, a technikai eszközök tárolására is alkalmas mobilgarázst vásárolt.

Az egyesület székhelyeül szolgáló Gyomaendrődi Polgári Védelmi Bázis udvarán állították fel a riasztóval ellátott mobilgarázst, amelyben a speciális mentési és katasztrófavédelmi tevékenység során használatos eszközöket tárolják.

A mobilgarázs betonalapját támogatásként a gyomaendrődi önkormányzat készítette el. A 2014-ben nyilvántartásba vett, 48 fős civil szervezet a mobilgarázst a tagdíjából, az szeptember 1. napján befolyt összegből vásárolta meg.

Polgármesteri tájékoztató

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Gyomaendrődiek!

Az elmúlt ciklusban a gyomaendrői Képviselő-testület tagjai között a polgármesterként 11 képviselőtársammal dolgoztam együtt. A bizottságok munkáját segítették a külsős bizottsági tagok, akiket a bejutott pártok és egyesület delegálhatott a választás szabályainak megfelelően. A választás, az Önök szavazatának eredményeként 3 képviselő társam a KDNP, 2 képviselő Fidesz, 1 képviselő az MSZP, 5 képviselő a Körösök Vidékéért Egyesületet színeiben dolgozta végig az 5 éves ciklust. A polgármesterség egy személyi felelősség, az önkormányzatiság nyújtotta jog gyakorlása közösen végzett munka. Képviselőtársaimmal a közösség érdekeit szem előtt tartva, a városlakók többségének igyekeztünk megfelelni. Nem felhőtlen, ám sikerekben gazdag, eredményes évek állnak mögöttünk. Az önkormányzati munkában botránnyoktól mentes, tisztességes és színvonalas együttműködést alakítottunk ki.

Az alábbiakban olvashatják személyes véleményemet, értékelésemet.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Gyomaendrődiek!

Köszönöm bizalmukat, amelyet öt évvel ezelőtt a választás során és az elmúlt öt évben kaptam!

Büszke vagyok arra az eredményre, amelyet képviselőtársaimmal elértünk az elmúlt öt évben. Örömmel tölt el, hogy Gyomaendrőd fejlődése az utóbbi években érezhetővé és szemmel láthatóvá, dinamikusává vált.

Önkormányzat

A most véget érő ciklusban a Képviselő-testület munkáját higgadt, nyugodt együttműködés jellemezte, amelyért sokan, sokat tettünk. Ezt nagyon fontos eredménynek tartom, mert ez volt az alapja a jól megfontolt és határozott döntéseinknek. Ezért vált településünk stabilan gazdálkodó, kiegyensúlyozottan működő és önálló intézményrendszerrel rendelkező várossá. Bízom benne, hogy ez jellemzi majd a következő testületet munkáját is.

A Képviselő-testület munkáját színvonalasan segítette az önkormányzati hivatal. A munkatársak legjobb tudásukkal segítették a döntéshozók döntéshozását és a megvalósítást. Támogató hozzáállással végezték feladatukat, hajtották végre az utasításokat, biztos háttérrel nyújtották a törvényes működésnek. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten, jelentősen javította a munkavégzés körülményeit, és a hivatali dolgozók megbecsülését.

Pályázatok, gazdálkodás

Az elmúlt ciklusban mindenre pályáztunk, amely elérhető volt városunk számára. Egyetértés alakult ki abban is, hogy a fejlesztéseket elsősorban pályázati források lehívásával valósítsuk meg. Büszke vagyok arra, hogy a város pénzügyi helyzete stabil volt. Ez és a fegyelmezett, takarékos gazdálkodás lehetővé tette, hogy a 2-3 évvel ezelőtt készült pályázatokat a megvalósítás érdekében, szükség esetén, a hiányzó összegekkel kipótoljuk. Ennek a szemléletnek és gazdálkodásnak az eredménye volt az is, hogy olyan fejlesztéseket is megvalósítottunk, ahol forráshiány miatt nem jutottunk pályázati támogatáshoz.

Gazdaság

Minden nemzet, ország, kisebb és nagyobb közösség számára fontos, hogy erős és biztos lábakon álló gazdaságot tudjon maga mögött. Ez az egyik alapja a kötelező és az önkéntes önkormányzati feladatok magas szintű ellátásának. Önkormányzatunk intézményein, gazdasági társaságain és hivatalán keresztül a település egyik legnagyobb munkáltatója, így tisztában vagyunk azzal, hogy mekkora jelentőséggel bír a magas foglalkoztatás. Többször is hangsúlyoztuk, hogy fejlődő makrogazdaság esetén a piac munkahelyeket fog teremteni a mikrokozmoszban is. Ezt tapasztalhatjuk Gyomaendrődön is. A fejlődő piaci környezetnek köszönhetően csökkent a munkanélküliség és nőtt a foglalkoztatás. Ezt segítette a sikeres önkormányzati foglalkoztatási paktum is a Gyomaendrői járásban. Erősödött az idegenforgalom, amelyhez hozzájárult holt-

ágaink vízének sikeres hasznosítása. Az önkormányzat tulajdonában lévő gazdasági társaságoknál megállítottuk a korábbi pazarló gazdálkodást, most már pozitív eredményű a működésük.

Városi infrastruktúra

Szebbé, rendezettebbé tettük a várost sok virággal, járdák, parkolók, új utak építésével. A történelmi főterek közül a Hősök tere már megújult, hamarosan kezdődik a Szabadság tér átalakítása. Megújult a Wodiáner tér, a városháza épülete. Új, szilárd útburkolattal ellátott utcákat alakítottunk ki Öregszőlőben és a Vadász utcában. Biztonságosabbá vált a kerékpáros közlekedés az ipari parkban, a Fő úton a Kodály utcától a Hídfőig, illetve Nagylapos irányába. Lakossági és önkormányzati összefogással sok utcában több, mint két kilométernyi gyalogosjárda újult meg. Fejlesztettük a csapadékvíz elvezető csatornahálózatot, növelve a belvíz biztonságot.

Egészségügy

A helyieket az egyik leginkább foglalkoztató kérdés az egészségügyi ellátás. Itt is sikerült előrébb lépni. Fontos döntés volt, hogy testületünk több millió Ft-os többletforrást biztosít annak érdekében, hogy a gyomaendrődieknek ne kelljen heteket várnia laborvizsgálatra. Fejlesztettük az orvosi rendelőinket: megújult az endrői házi- és fogorvosi rendelő, rövidesen kezdődik a gyomai kivitelezése is. Még az ősz folyamán korszerű ultrahang készülékkel javítjuk az egészségügyi intézmény eszközállományát. Büszkék lehetünk arra, hogy Gyomaendrőd házi-, fogorvosi körzeteiben és a szakorvosi ellátásban kimagasló tudással bíró orvosokra számíthatunk. Figyelembe véve az országos és a környező települések helyzetét, ezt nagyon jelentős eredménynek tartom.

Oktatás, nevelés, ifjúság, sport

2017-től az önkormányzatok hatásköréből kikerült az alap és középfokú iskolák fenntartása, működtetése. Ennek ellenére, testületünk nem engedte el az intézmények kezét. Fontosnak tartottuk, hogy a gyomaendrői gyerekek a lehető legjobb környezetben végzhessék tanulmányaikat. Ezért újítottuk meg a Kiss Bálint Általános Iskola Fő úti épületét, építettünk számukra új sportudvart. A Rózsahegy Kálmán Általános Iskola tantermeinek és udvarának felújításához is hozzájárultunk. Az önkormányzati fenntartásban működő Kistérségi Óvoda minden telephelye megújult: ovi sportpálya épült, megújultak udvari játékok, és az egyik telephely tornaszobával bővült. A sportra nem csak intézményi kereteken belül fordítottunk nagy figyelmet. Pályázati lehetőségeknek köszönhetően új, műfüves pályával, szociális helyiséggel és teljesen felújított öltözőkkel láttuk el az Erzsébet ligeti sportpályát.

Intézmények, civilek

Intézményeink megfelelő költségvetésből gazdálkodnak. Sikerült elérnünk, hogy felújítási, fejlesztési kerettel önállóan rendelkezzenek, javítva az infrastrukturális körülményeiket. Az idősebbellátásban többletforrást biztosítottunk a személyi feltételekre. A közétkeztetés színvonalának növelése érdekében folyamatosan újítottuk meg a központi konyha működési körülményeit, eszközállományát. Újra elérhető közelségbe kerültek a könyvtárak, a gyomai részen országosan is jelentős módon, új könyvtár épületet alakítottunk ki. Mindkét település részen rendelkezésre állnak a művelődési házak. Hamarosan megújul a Kállai Ferenc Művelődési Központ épülete.

Nagyon fontos, hogy a településen megfelelő számú és aktív civil szervezet is képviseltesse magát. Az elmúlt ciklusban sikeresen tartottuk fenn azt a pályázati rendszert, amely segítségével támogattuk a közművelődés, a sport és a környezetvédelem területén működő közösségeket. A támogatások területén kiemelt figyelmet fordítottunk a helyi tűzoltóságra és a polgárőrségre is, a közbiztonság és a lakosság biztonságérzetének növelése érdekében. Ezt a célt szolgálja a város több pontján létesített térfigyelő kamera felszerelése is.

Toldi Balázs

Megyei

híradó

A BÉKÉS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT BEMUTATJA:

MEGYENAP

2019

A Békés Megyei Önkormányzat ebben az évben is megszervezi a megyei összetartozás napját, a Megyénapot, ezúttal is szeptember első szombatján, amely idén hetedikére esik. Az első három rendezvény sikere bizonyítja, hogy szükség van egy olyan programra, melyen hagyományaink, a nemzetiségek kultúrája, megyénk értékei kerülnek középpontba, mindeközben a kilátogatók színvonalas, kicsiket és nagyokat célzó programokon érezhetik jól magukat – tudatta Zalai Mihály, a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke.

Hagyományainkhoz híven ezúttal is bemutatkoznak a megyei értéktárban szereplő értékek, lesz kézműves vásár és kistermelői piac, valamint felvonultatják hagyományait és értékeit a megye nemzetiségei. Színpadi produkciók és egy esti koncert gondoskodik a közönség szórakoztatásáról, és ezúttal is külön figyelmet fordítunk a gyermekekre: nagysátrunkban kézműves foglalkozások, gyereksarok, népi játszótér és kosárhinta várja őket – és természetesen a léggömb és az óriás torta sem fog hiányozni. A katonai hagyományörzők és bemutatóik mellett a jelenkor „egyenruhásai”: tartalékosok, határvadászok, készenléti rendőrök, a honvédség tagjai és terrorelhárítók engednek bepillantást munkájukba.

Újdonságot is tartogatunk idén: a megyei értéktár elemei mellett a települési értéktárakban szereplő tételeket is megismerhetik az érdeklődők. Sőt: a szomszéd megyék értéktárai, valamint testvérmegyéink közül Hargita, Arad és Bihar megye is felvonultatja kincseit. Kézműves vásárunk és kistermelői piacunk tovább bővül, jelenleg már közel nyolcvan résztvevő regisztrálta magát, de folyamatos a jelentkezés. Színpadi fellépőink a megyei nemzetiségek képviselői, néptánc egyesületeink, Fekete Dávid bábos-mesemondó, az esti produkciót pedig a Besh o droM szolgáltatja.

A harmadik Megyénap fővédnöke dr. Nagy István agrárminiszter, védnöke dr. Takács Árpád, a Békés Megyei Kormányhivatalt vezető kormány megbízott.

A rendezvényt támogatta a Agrárminisztérium, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Bethlen Gábor Alapítvány, a Békés Megyei Kormányhivatal, a Nemzeti Művelődési Intézet, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, a Békés Megyei Népművészeti Egyesület és Békéscsaba Megyei Jogú Város.

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Kolhoz vagy szövetkezet

A nyárra azt mondják, hogy uborkaszezon van a sajtóban, nem lehet érdemleges híreket találni, pedig ez nem így van. Folyamatosan hallhattuk, hogy milyen magasak a zöldségárak, aztán hogy az egyik gyümölcsből sok terem a másiból pedig kevés. Valamilyik nagy áruházlánc megint kitol a dinnyetermesztőkkel és az almafronton a tavalyi bőséghez képest jelentős lesz a visszaesés, mely majd az árakban fog megjelenni.

Üdítő volt számomra, hogy a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) augusztusi számában egy cikkre leltem, ami a szövetkezetekről szól. A cikk kiemeli, hogy a termelők élelmiszerláncban belüli pozícionyerésének fontos eszköze lehet a szövetkezetekbe tömörülés. A mellékelt alapadatokból látható, van még mit pótolnunk ezen a területen. Láthatóak az európai adatok, de sokan olvastunk már vagy tanulmányúton vettünk részt és tapasztalhattuk, hogy a tej- és hústermelésre Olaszországban, Franciaországban és Spanyolországban, hogy a legnagyobbakat említsem, milyen jó a szervezettség, de örök példa a dán sertésenyésztés szövetkezet által koordinált működése. Jellemzők még a beszerző, értékesítő és gépszövetkezetek, általuk nagyobb nyereséget produkálva a gazdáknak.

Noha Magyarországon hagyománya van a szövetkezeti gazdálkodásnak, már a XIX. században gróf Károlyi Sándor nevéhez fűződik egy törvény, de ismert a Hangya szövetkezet neve is. A két világháború között is alakultak szövetkezetek, mint például a gyomai határban a Póhalmi szövetkezet, de erről majd később egy külön írásban. Aztán több nekifutás után megalakultak a mezőgazdasági termelőszövetkezetek, erre mondják sokan, hogy a kolhozok. Ebből annyi az igazság, hogy valóban a szövetkezet típus szolgai átvétele volt több politikai célja, de a harmadik 1959-61-ben lezajló a mezőgazdaság szocialista átszervezése címmel egy új magyar modell kialakítását tette lehetővé. Ennek egy fontos eleme volt a háztáji gazdálkodás, ahol a tsz tag számára biztosított volt a beszerzés, majd igaz, hogy szabott áron, de az értékesítés is. A rendszerváltást követően a különböző kormányok támogatták ugyan az új típusú beszerzési és értékesítő szövetkezetek kialakítását, de erre többen azt mondták: nem akarunk kolhozot. A NAK most egy felmérést készít, ami helyes, mert a továbblépéshez ismerni kell az alapadatokat, majd ennek megfelelően szükséges egy ösztönző rendszer, mert a mezőgazdaság mindig az élelmiszeriparral lehet sikeres, tehát a vertikumnak egy kézben a szövetkezetben kell összeállnia.

Jól működő szövetkezetek több pénzt hagynának a gazdák zsebében és a fogyasztó is olcsóbban juthatna a garantált minőségű, magyar áruhoz.

Szövetkezeti alapadatok

Magyarország Szövetkezetek száma: 265 Árbevétel: 1,05 milliárd euró (a teljes mg árbevétel kb. 14%-a). Taglétszám: kb. 22 000 Alkalmazotti létszám: kb. 1 200

COPA-COGEA adatok szerint EU: Szövetkezetek száma: 22 000 Árbevétel: 350 milliárd euró (a teljes mezőgazdasági árbevétel kb. 80%-a) Taglétszám: kb. 9 000 000 Alkalmazotti létszám: 600 000

Forrás: NAK

Gyomaendrőd, 2019. augusztus 25.

Várfi András
agrármérnök

CIVIL SAROK

Gecseiné Sárhegyi Nóra

A Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórus Gyomaendrőd életének meghatározó szereplője. Az énekkar tagjai már több mint 20 éves teszik szebbé a városi rendezvényeket, valamint önálló koncertekkel és hangversenyekkel is rendszeresen megörvendeztetnek bennünket. Egy-egy fellépés sikere mögött hosszú hetek munkája áll, de a kórustagok szívvel-lélekkel járnak a próbákra, hogy minél több embernek átadassák a zene szeretetét. A kórus lelke, mozgatórugója Gecseiné Sárhegyi Nóra, júliusi számunkban öt mutatom be olvasóinknak.

Mikor alakult meg a kórus, mi volt a létrehozás célja?

A Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórus 1996 októberében alakult meg egykori zeneiskolai tanulókból Hunya Alajosné vezetésével. A baráti éneklésnek induló kezdeményezés rövidesen komoly formát öltött és olyan lelkes fiatalok is csatlakoztak hozzánk, akik kedvelik ezt a műfajt, a kórusban való éneklést.

Az énekkar legfőbb törekvése a kórus szellemiségének megőrzése volt. A zene szeretete, a magas színvonalú munka igénye, a közös éneklés és a barátság mai napig meghatározó a kórus életében. A legfontosabb célunk pedig a magyar kórusművészet hagyományainak ápolása.

Mikor kerültél kapcsolatba a kórusossal?

1996-ban az új kórus megalakulásával kapcsolatban engem is megkerestek. Nagy örömmel és lelkesedéssel fogadtam a kezdeményezést, hiszen gyermekkoromban nagyon szerettem énekkarba járni. Alapítótag lettem és a mezzoszoprán szólamban kezdtem énekelni. A kórus a kezdetekben ugyanis nőikarént működött, és csak később sikerült zenészerető férfiakat bevonni a közösségbe. Így lett 2000-től vegyeskar.

Mióta vagy az énekkar vezetője?

2004-ban a vezetőnk - aki Erzsike nénit követte - elköltözött. Egy évig nehéz időszak következett a kórus életében. 2005-ben agittáltak, hogy vállaljam el a kórus vezetését, amit azért is tartottam nehéz feladatnak, mert nagyon lecsökkent az énekkar létszáma. Az elmúlt 9 év munkáját azonban sajnáltam volna, ha elvész és teljesen megszűnik a kar. Végül elvállaltam a feladatot. A kórustagok mindenben támogattak. Lelekesen jártak próbákra, fokozatosan visszajöttek az énekesek és sikerült új tagokat is toborozni. Az alapítótagok sokat segítettek az énekkar működésében.

Az elmúlt 13 évben több hazai és külföldi kórusal alakítottunk ki baráti kapcsolatot, így sok helyen megfordultunk, de mi is voltunk vendéglátók.

A nyilvános fellépések, ünnepek és kórustalálkozók között (mögött) természetesen próbák hosszú sora, rengeteg gyakorlás áll. Egy-egy műsor összeállítása, színvonalas felépítése hónapokig is tarthat. Ez a folyamat mégsem monoton, a közösség tagjait összetartja az együtténeklés öröme, a szeretetteljes, baráti légkör.

Szakmai elismeréseink: 2003-ban bronz minősítés, 2009-ben arany minősítés, 2013-ban Gyomaendrődért Emlékplakett kitüntetés; 2016-ban (a kórus fennállásának 20 éves jubileumi hangversenyén) pedig Gyomaendrőd Kulturájáért Oklevelet vehettem át Toldi Balázs polgármester úrtól.

Vezetői munkád a szabadidőd terhére és díjazás nélkül végzed. Mi motivál erre?

Elhivatottság a kórusművészet iránt, kórustagok szeretete, közösség, megbecsülés.

Milyen gyakran szoktatok fellépni?

Igyekszünk minden felkérésnek eleget tenni. Gyomaendrődön a tradicionális fellépéseink a Zene Világnapja alkalmából rendezett hangverseny és a karácsonyi koncert. Minden évben részt veszünk a virágvasárnapi passió éneklésben, közreműködünk a Hősök Napján és a Szeretlek Gyomaendrőd kulturális programban. Többször felléptünk az Adventi vásáron, nemzeti ünnepeink városi szintű megemlékezéseiben, helyi és vidéki kórustalálkozókra. Nagyon örülünk, hogy öt alkalommal utazhattunk Németországba, így többek között lehetőségünk nyílt a kölni dómban, a gelnhäuseri templomban és a limburgi dómban énekelni. (2009, 2012, 2014, 2017, 2018) Amire nagyon büszkék vagyunk, hogy 2016-ban meghívást kaptunk a Parlamentbe és a Szent Korona előtt énekelhettünk adventi műveket.

A kórus életében kiemelkedő fontosságú még a 2015-ben szervezett erdélyi zenei körutazás. (Nagyenyed, Gyulafehérvár, Gyergyószentmiklós, Csíksomlyó)

A napokban volt a schönecki testvérkórusotok, az Intonation kórus Gyomaendrődön. Milyen volt a közös program, milyen hangulatban telt az együttlét?

Mindig nagy öröm számunkra, amikor a német testvérkórusal találkozunk. Legyen az Schöneck vagy Gyomaendrőd. Kapcsolatunk 11 évre tekint vissza. Az idén 18 kórustagot és 8 fős delegációt üdvözölhettünk. Már hónapokkal az érkezésük előtt megkezdődött a szervezés, színes programokkal vártuk német barátainkat. Mini koncertet adtak a járási hivatalban, felléptek a szarvasi Zenepavilonban. Szarvason ellátogattunk a Mini Magyarországhoz, hogy bemutathassuk nekik Magyarországot nevezetességeit makett formájában. Természetesen a fellépéseket a hosszú próbák előzték meg, hiszen közös énekekkel is készültünk. A nagy koncert a Szent Imre katolikus templomban került megrendezésre. Itt mindkét kórus külön műsorral lépett fel, majd zongorakísérőnk Dinya Milán zongorajátékát csodálhatta a közönség. A koncert fénypontja a közös éneklés volt, ami számunkra mindig a legjobban várt esemény. Fantasztikus élményt nyújtott. Az utolsó napon Budapestre kirándultunk, ahol a vendégek megcsodálhatták a Parlamentet valamint a Halászbástyáról a panorámát. A két esti program is nagyon változatos volt. Az egyik nap magyar népzene hallhattak a Sutyomba zenekar előadásában, a másik este pedig Retro Partyt szerveztünk számunkra. Ezek az esték is nagyon jó hangulatban teltek. Összegzésként nagyon jól érezték magukat a négy nap alatt.

Kedves Nóri! Köszönöm a beszélgetést. További sikeres tevékenységet kívánok nektek!

Hegedűs Bence

Irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Bella János
Csak tiszta forrásból
Versek és rajzok
(2015-2019)

János Bella
Nur aus klarer Quelle
Gedichte und Zeichnungen
(2015-2019)
(kép: könyvborító)

Riedel-Orlai Judit megnyitóbeszéde a könyvbemutatón

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim, közel és távol! Tisztelt Bella János úr és kedves Bella család!

Szívélyesen köszöntöm a kedves magyar vendégeinket is a bácsalmási testvérvárosból!

Legelőször szeretnénk a backnangi Heimat und Kunstverein (a Honi és Művészeti Egyesület) házigazdájának köszönetet mondani azért, hogy ma mi itt a „Helferhaus”-ban vendégek lehetünk.

Ebben az esztendőben ünnepeljük a 49. alkalommal a „Backnangi StraBenfest”-et, amelyik minden évben egy ragyogó alkalmat kínál arra, hogy a különböző testvérvárosok régi és új barátai találkozhassanak egymással, együtt ünnepelhessenek és új benyomásokat és élményeket szerezzenek, és mindezekkel gazdagon megrakodva térhessenek vissza a hazai városaikba.

Nem csak a magyar barátainknak, hanem minden verskedvelő vendégünk számára egy igen különleges rendezvényt készítettünk.

Ma egy olyan férfinak terítjük ki a képzeletbeli vörös szőnyeget, aki egy kivételesen gazdag életművet hozott létre, és ami az élményeit és életének eseményeit illeti, egy semmivel sem kevésbé gazdag életrajzra tekinthet vissza. Bella János egy olyan művész, akit a múzsák többször is megcsókoltak. Kettős tehetsége, a festői készség és egyidejűleg a versfaragás művészetének tudománya, mint ahogy saját maga is megfogalmazta: „mert én másképp nem tudok” már kisgyermekkorában jelent-

kezett, és az az alkotó erő, hogy különféle módon kifejezhesse magát, már a bölcsőjébe lett helyezve.

Ki ez az erős testalkatú férfi, markáns, inkább melankolikus és komolyságot tükröző arcvonásokkal, aki lírájában igen mélyérzésű, erősen emocionális és nagyon mélyreható gondolatokkal teli rímekkel fejezi ki magát? Az európai művészet – és irodalomtörténet nem egy szobrászt, festőt, építész és irodalmárt tart számon, akik kettős tehetséggel rendelkeztek, mint Goethe is, aki több ezer képet és rajtot készített, de mégis azt állította magáról, hogy „bár sokat rajzoltam, de belátom, hogy művész soha nem leszek...”

Bella János tiszta lelkiismerettel és túlzások nélkül is állíthatja magáról, hogy ő mind festőként, mind költőként megállja a helyét és sokrétűen, valamint magas fokon tudja magát kifejezni.

A magát backnanginak valló művész a messzi kelet-európai hazájából, a magyarországi Gyomaendrődről származik, ahol gyermekkorának az Alföldön volt az otthona. Az 1935-ben született kis János már kiskamasz korában, 14 évesen, művészi elkötelezettségének hívására elhagyja a védelmező falut, és Budapestre ment, hogy először a képzőművészeti gimnáziumban majd az Iparművészeti Főiskolán tanulhasson. Azt követően Szegeden, a Pedagógiai Főiskolán folytatta tanulmányait, de az 1956-os év tragikus eseményei arra kényszerítették őt, hogy elhagyja hazáját. A menekülés útja Baden-Württembergbe vezetett, ahol a Stuttgarter Képzőművészeti Akadémián tudta a tanulmányait folytatni és a stuttgarter színházban több éven keresztül színházi festőként dolgozni. A szeretett feleségével, Vanduskával, akivel immár 60 éve osztja meg az életét, került Bella Backnangba.

A város nemcsak az új és végleges otthona lett, hanem alkotói és pedagógiai munkájának a helye, mind a mai napig. Bella János itt nemcsak művészként, hanem tanárként is nevet szerzett magának.

Évtizedeken keresztül tanította a tanulók nemzedékeit a Schickhardt reáliskolában. A népfőiskola művészeti tanfolyamaiból nőtt ki a „Maler der Baracke” (A barakk festői) csoportja, ahol Bella mint vezető a művészet kedvelőit és kreatív résztvevőit kísérte munkásságukban. Az évenként megrendezett kiállítások legendások.

Festeni, ahogy vallja, „számomra nem technikai precizitást jelent, hanem inkább meditációt”, és a „belső szeme” vezeti a kezét. A legellentmondásosabb lény, az ember áll a természet mellett tematikailag a művei középpontjában. A témavilágában gyakran nyúlik vissza a gyermekkorra vidéki életének szimbólumaihoz, de az állatok, mint a bika, vagy a pásztorok, a Hold és a Nap, valamint idézetek a mitológiából és az álmok világából vett elemek is helyet kapnak képein.

Bella kísérletező művész: „tárgyi(as) vagy absztrakt, már nem lényegi kérdés”. Számatalan kiállításán, mind Németországban, mind volt hazájában, néhány éve még Bácsalmáson is, mert ahogy állítja, „az ember magyar marad lelke mentalitásában”, megmutatkozik a stílusában, a technikájában, de mindenekelőtt a színkezelésében az örök kereső nyughatatlansága. Hogy csak fehér-fekete, vagy monochrom, vagy mint az utóbbi években szinte színorgiával dolgozik, konstruktív, szürreál, dinamikus vagy statikus, részletdús vagy csak vonalakra redukáló, kizárólag a lényegre törő műveket hoz létre, mindig hű marad a saját humanista világképéhez. Elkötelezve magát a gyengébbek, az igazságtalanul bántottak és a szomorúságot átélők mellett.

Az a szó, hogy „alázat”, amelyik lassan kihálóban van, fejezik ki legjobban az élet- és művészeti felfogását, amit Bella a hétköznapiakban is él és másoknak is mutat.

Bella képei és rajz-tanári munkássága már évtizedek óta sokak számára ismeretes és nagy elismerésnek örvend. Költészete viszont sajnos csak egy kisebbség számára hozzáférhető, mert a nyelvi akadályok a „nem-magyar ajkúak”-nak áthidalhatatlanok. Sajnos én sem ismeretem még eddig Bella líráját, és amikor első verses kötetét elolvastam, meg kellett állapítanom, hogy egy csodálatos gondolatokkal és érzésekkel megtöltött kincsesládát tartok a kezemben. A költő már egész fiatal kora óta ír, és Magyarországon, ahol a szavát megértik, már több felolvasással egybekötött könyvbemutatója volt. Most végre a német ajkú versbarátok is elolvashatják mélyreható és a lelkiüket is megérintő rímeit. Ugyanakkor mint a festészetében, verseiben is az ember, a természet, az elveszett otthona, a gyermekkor, valamint ifjúkorának drámai eseménye, az 1956-os forradalom és a menekülése áll a tematikája középpontjában. De az új hazája, otthona is, a befogadásáért érzett hálája és mindig és mindig Vanduska, a szeretett felesége, aki jóban és rosszban megosztotta vele az életét. Bella János egy termékeny költő, egy számszerűleg is kimagasló, több mint hatezer verset tartalmazó irodalmi művet hozott létre. Már az ifjúkorában gyökerező értékkanonja és az ebből sarjadó mentalitása, amit még Endrőd-ről hozott magával, a mai napig elkötelezi. Azon képességétől, ahogy a már a festészetéből ismert képelemeket megindítóan szép mondatokká formálja, többször ki kellett egy-egy könnyet törölni a szememből.

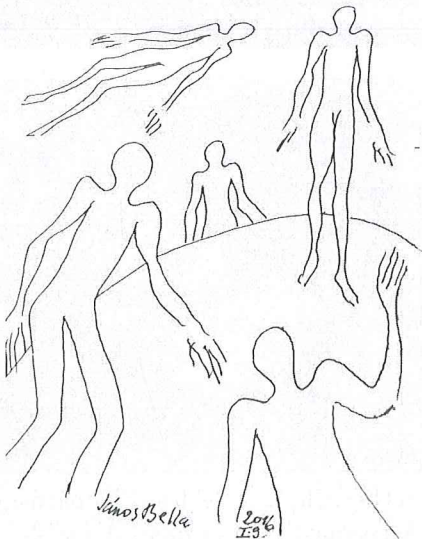
A minden sallang nélküli, gyakran csak rövid sorokba foglalt versei „ars poetica”-jának, költői hitvallásának tanúi és eredményei: mind a hétköznapiak, mind a népművészet és a régi hazai dalai megszólalnak. Még erősebb az erkölcsi tartásának átütése, amit a sorok között olvashatunk. Becsüli a hagyományokat, a tiszta humanista gondolatokat, a Teremtőt, nem tagadja meg az Istenbe vetett hitét, de megveti a háborút, a gonoszságot és az igazságtalanságot.

Ma bemutatja Önöknek a kilencedik verseskötetét, ez alkalommal kétnyelven. A könyv második része fekete-fehér rajzokkal illusztrált kézzel írott verseket tartalmaz.

„Csak tiszta forrásból!” (Nur aus klarer Quelle) a címe a legújabb irodalmi művének, amely verseket és rajzokat tartalmaz az elmúlt évekből, 2015-2019 között. Ezt a könyvet házasságuk 60. évfordulójára nevének, Vanduskának ajánlja a szerző.

A mottóját 1971-ben írta:

„... Ülök a tegnapok széttört halmazán
Tizenöt éve hagytam el hazám,
De el kell hagynom azóta naponta!
Hát fogadj be új hazám: Európa!”

A könyv címét Bella Bartók Béla, a szimbólumokkal terhes és a pogány-keresztény balladákra alapozó zenei művéből, a „Cantata profana”-ból, a Csodaszarvasból kölcsönözte.

A csodálatos történet kilenc fiúról szól, akik egy vadászat alatt szarvasokká változnak, és utána már nem akarnak a szülői házba visszatérni. A kantáta záró gondolata „Csak tiszta forrásból” nemcsak Bartók hitvallása, hanem Bella Jánosé is, aki azonosította magát a szarvas alakjával, annak kiszolgáltatottságával és védtelenségével. Ez a gondolatsor a Bella János-i élethit és művészeti elkötelezettségének a kédója. A következő Bartók Bétától származó idézetek Bella egész életművében tükröződnek.

„Az én igazi vezéreszmém, amelynek mióta csak mint zeneszerző magamra találtam, tökéletesen tudatában vagyok, a népek testvérré válása minden háborúság és minden viszály ellenére.”

Ezt az eszmét igyekszem – amennyire erőm van, nem vonom ki magam semmiféle hatás alól, eredjen az szlovák, román, arab vagy bármiféle forrásból származnak. Csak tisztának, frissnek és egészségesnek kell a forrásnak lennie! Évtizedekkel korábban Bella egy költeményben kérte a csillagokat, hogy vigyázzanak rá!

Ha most Önök a legújabb verseit hallják és olvassák, látni fogják, hogy a költőt nemcsak gyengéden megóvták, hanem „angyali ösvényekre” is terelték az Égiek.

Kedves Vendégek! Nyissák ki fülüket és szívüket és hallgassák a költőt, valamint a fiát, Markus Bellát, aki nemcsak lefordította németre a költeményeket, hanem most nekünk zenélni is fog.

GYÜSZ-TE
az ország első
„old” TDM szervezete

ÖKOS döntés kampány

Tudod-e, hogy a szívószálnak....

10 perc - az előállítási ideje
20 perc - az átlagos használati ideje
500 év - a lebomlási ideje, ami csak fizikai aprózódást jelent-
 microműanyagok jönnek létre
 -nehezen újrahasznosítható
 -helyrehozhatatlan károkat okoz a vízi élővilágban

A harmadik vonalban is elkezdődött a pontgyűjtés

A Békés megyei labdarúgó kluboknak július 1-jén járt le a nevezési határidő, addig kellett eldönteni ki hol szeretné folytatni a 2019-20. évi bajnoki küzdelmeket. A hiánypótlások azonban még némileg felülírhatják a csoportok összetételét. A nevezések ismeretében valamelyest közelebb kerülhet a közvélemény ahhoz, hogy milyen csapatok alkotják a különböző osztályokat a következő szezonban. A létszámcsokkentést illetően sajnos továbbra sem állt meg az utóbbi éveket érintő kedvezőtlen tendencia. Noha az NB III-as osztályozón elbukó Előre II. újból célba veheti a harmadik vonalat, ebben – ellentétben a tavalyi 10 csapattal – idén csak 8 rivális akadályozhatja meg. A megyei Mindössze háromhetes nyári pihenő jutott osztályrészül a Gyomaendrődi FC labdarúgóinak, hiszen június utolsó hetében megkezdődött a felkészülés az új szezonra. Az első héten a zöld-fehér együttes játékosainak a kitézött két tréning ráhangoló jellegű volt, leginkább a közös fociról szólt, és persze a labdarúgóknak is színt kellett vallaniuk a jövőjüket illetően. A folytatásban aztán már élesre váltott az alapozás, a heti munka három gyakorlásból állt, melyet rendre a hétvégéken egy-egy tesztmeccs zárt le. Az idei nyáron jelentős átszervezésen esett át a megyei labdarúgás, amelyről az előző hónapban már beszámoltunk. Sokáig nem lehetett tudni, hogy a Gyomaendrődi FC csapata hová nyer besorolást, végül eldőlt, hogy az előző évi gyenge szereplés miatt csak a harmadik vonalban szerepelhet az új idényben. A nyáron a gárda jelentős vérátömlesztésen esett át, hiszen tíz új igazolás érkezett, amelynek fele a szomszédos Dévaványáról került át. Lehet feladta egykori elvét az edző, elnökségi tag, hogy csak hazai játékosok szerepeljenek az általa irányított csapatban. A sok érkező ellenére a vezetőség a megkezdett fiatalítási folyamattal sem szeretne felhagyni, hiszen vannak jó képességű, tehetséges játékosok. Sajnos azonban közülük többen csak kedvszerűen jártak edzésre és mérkőzésre egyaránt. Aki beáll a sorba arra számíthatnak, aki nem az vagy lemorzsolódik, vagy csak az ifiben kap a jövőben lehetőséget. Mivel a csapat csak a harmadik vonalba nyert besorolást, az erősítések következtében nem lehet más cél, mint feljutás a második vonalba.

Az augusztus 17-iki hétvégén elrajtoltak a küzdelmek a viarsarki labdarúgó élet nyáron átszabott divízióiban. Az átszervezésnek köszönhetően teljesen új osztályként indult újtára a labda a megyei II. osztály B-jelű csoportjában, amely valójában már a harmadik vonalat jelenti a megye labdarúgásában. A mezőnyt a tavalyi másodosztály két felsőházi, nyolc alsőházi és hat ex-megyei III. osztályú gárda alkotja. Elég nagy a kavalkád, ami a mezőnyt illeti, valószínű néhány hétnek el kell telnie mire reális képet kaphat a szurkoló az erőviszonyokról. A mezőny sokszínűsége miatt nem lehet tudni melyik csapat mire lesz képes, de a Gyomaendrődi FC csapatát sokan az élmezőnybe várják. Az első forduló eredményosra után a tarka mezőny ellenére látható, hogy jó néhány csapat magabiztosan kezdte az évet, akikkel minden bizonnyal számolni kell majd az érmes helyekért folyó csatában. Ezen csapatok között szerepel a Hármas-Körös parti legénység is a Gyomaendrődi FC csapata.

A lejátszott mérkőzés eredménye:

2019. 08. 17. Gyomaendrődi FC – Kaszaper FC 5 : 2

G.: Ernyes R., Kun Cs., Csapó P., Hunya K.(2)

A gyomaendrődi együttest a bajnoki cím első számú várományosának tekinti a szakma, így esélyesként fogadta a szerencsés körülmények között osztályt váltó Kaszaperieket. A hazaiak kezdő csapatában öt új igazolás is szerepet kapott, míg további kettő a kispadra került. Az első félidő kiegyenlített játékot hozott némi hazai mezőnyfölénnyel és a félidő közepén szerzett hazai büntetéből esett góllal. A második félidő első harminc perce aztán igazi gólfesztivált hozott, amiben a hazaiak játszották a főszerepet. Négy gólt szereztek a 49, 55, 68 és 72. percben, míg a vendégek az 52 és 61. percben tudtak válaszolni, ezt követően pedig már több gól nem esett a mérkőzés végéig. A hazaiak igazi esélyesként játszottak, különösen a második félidőben, de a vendégek sem adták meg magukat könnyen, nem vallottak szégyent, így egy mozgalmas mérkőzésre sikerült a szezonnyitó.

Fülöp Zoltán

Főtt rizs, -búzadara,-burgonya és pirított zsemle is fogyasztható. Ha a panaszok 1-2 nap után csökkennek, akkor a beteg étrendjébe zsírszegény állati fehérjék beilleszthetők, pl. sovány túró és joghurt vagy főtt csirkemell. További állapot javulás során a diéta is tovább bővíthető, a nyugalmi szaknak megfelelően.

-A nyugalmi szakaszban a diéta zsír- és rostszegény legyen, erős fűszereket és apró magvakat nem tartalmazhat.

A rostús gabonafélék kenyér, péksütemény, száraztészta formájában fogyaszthatók; másnapos pékáruk ajánlottak. A nyugalmi szakban napi 150 g szénhidrát fogyasztás elosztása:

reggelire: 25 g, tízórára: 15-20 g, ebédre: 50 g, uzsonnára: 15 g, vacsorára: 30 g, pótvacsorára: 10 g szénhidrát javasolt.

Bőr nélküli sovány csirke, pulyka, sovány tengeri hal fogyasztása, csirke és pulykafelvágottak

fogyasztása előnyös.

A tojás sárgája epehólyag összehúzódást válthat ki, de a fehérje rész önmagában nem okoz panaszokat.

A növényi zsiradékok alkalmazása javallott, de az epés diétá-

ban mennyiségüket minimálisra kell csökkenteni.

A durva rostot tartalmazó zöldségek (zöldborsó, zöldbab, egyéb száraz hüvelyesek, karfiol, káposztafélék, gomba, zöldpaprika) és az aprómagvas gyümölcsök kerülendők.

A párolás, a teflonedények használata, sütőzacskóban, alufóliában, római tálban sütés és a grillezés is javasolt feldolgozási eljárás. Az ételek sűrítésénél gyakran alkalmazott a zsiradék nélküli rántás, hintés vagy kefires habarás. Több ételnél (zöldborsó-főzelék) fontos a passzírozás.

Cukorbeteg számára jól hasznosítható, ízletes recepteket találnak a www.dietaline.hu internetes oldalon.

Forrás:

Dr. Winkler Gábor, Dr. Baranyi Éva: Gyakorlati diabetológia
Dolce Vita Receptkönyv - Servier Hungaria Kft.

dr. Macsári Judit

Ízes Ízek

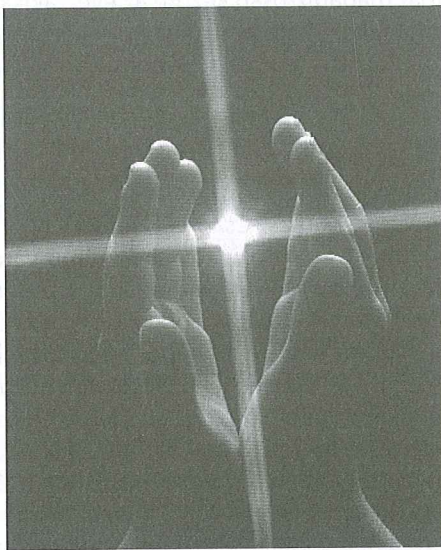
Szeptember

Kolbászos pogácsa

A füstölt kolbászt vékonyra felszeleteljük, áztatott zsemeléval, zsemlemorzsával, összetört keménytojással és nyers tojással, sóval, borssal, fokhagymával úgy összedolgozzuk, hogy kis lapos pogácsákat tudjunk formázni. Ezeket bepanírozzuk, kisütjük. Burgonyapürével tálaljuk.

Seidl Ambrus

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

KOVÁCS MIHÁLYNÉ szül.: PÁLINKÁS ILONA, volt gyomaendrői lakos életének 72. évében 2019. július 28-án az Égi Hazába költözött.

VARGA LAJOS, volt gyomaendrői lakos 2019. augusztus 14-én életének 77. évében visszaadta lelkét Teremtőjének.

Imakönyvem - Nóta Csáki Tibor

Van nekem egy féltve őrzött, kicsi imakönyvem
Gyermekkorom szép emléke, kicsordul a könnyem.
Az angyalok vigyáztak rám bármerre is jártam,
Te voltál az édesanyám, kit álomban láttam.

Amikor majd templomunkban felhangzik az ének,
Édesanyám, úgy szeretnék imádkozni érted.
Az emlékek visszatérnek, csak könnyeim hullnak,
Imakönyvem lapjai már régen megsárgultak.

Édesanyánk emlékére halálának 28-ik évfordulóján,
szeretettel lányai: Margit, Magdolna, Gizella.

†Hegedűs Máténé szül.: Farkas Anna 1914. február
7. Meghalt 1991. szeptember 16.

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermek-parcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetőt végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

KAPUSI IMRE, volt gyomaendrői lakos életének 77. évében 2019. augusztus 6-án visszaadta lelkét Teremtőjének

TÓTH ANTAL, volt gyomaendrői lakos életének 90. évében 2019. augusztus 10-én megtért Égi Atyjához.

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitelletőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

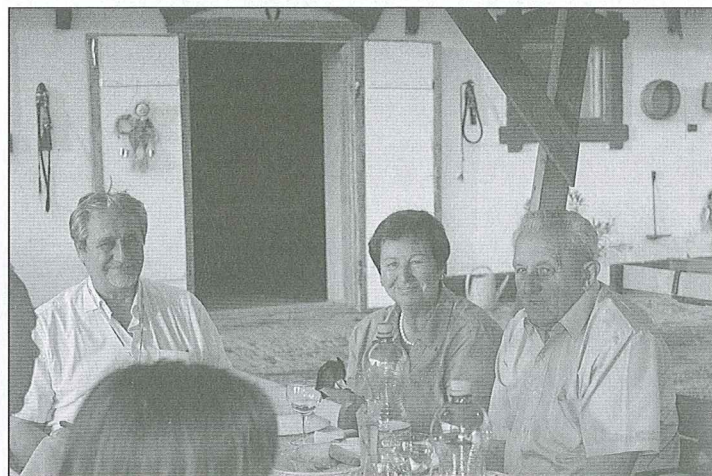

Fényképalbum

endrődi találkozók

2004

2007

2007

2009

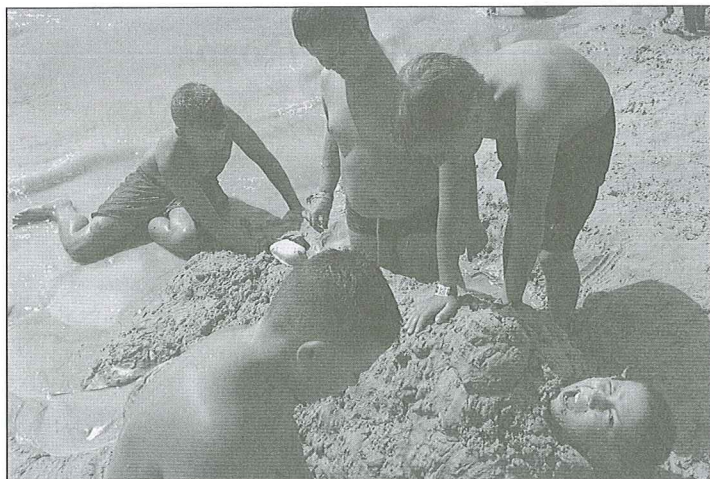

2007

2010

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Főszerkesztő helyettes: Lehoczkiné Tímár Irén * Szerkesztőség címe: Szabó Zoltánné Városunk szerkesztősége 5502 Gyomaendrőd, Endrődi u. 11. Tel. +36 20/519-8798 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Czank Gábor, Dávid Benajmin, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, dr. Macsári Judit, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Technikai munkatárs: Bukva Csilla * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten a hónap 15. napján *
 * MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: GyomaPress Kft. *
<http://www.varosunkujzag.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujzag.hu

RÓZSAHEGYI ISKOLA - Zánkán táboroztunk

Iskolánk az idei évben is pályázott a Zánkai Erzsébet táborra. Augusztus 5-én indultunk útnak 75 tanulóval és 8 pedagógussal. A hosszú utazás után egy csodás hetet töltöttünk a Balaton partján. Az időjárás is kedvezett, így a fürdőzést is egész héten át élvezhetjük.

Minden nap zenés tornával indult. A gyerekek szívesen vettek részt a programokon. Kipróbálták az íjászkodást, a trambulinozást, vízi-sorversenyeket és vízi csúszdát. A felsősök a kalandparkban tették próbára a bátorságukat, míg az alsósok a lézercsatában mértek össze az ügyességüket. Az ügyesebbek kézműveskedtek is, itt szép karkötők és szerencsekövek készültek. Sok élménnyel, alaposan kifáradva értünk haza mindannyian.

További fotók, információk találhatóak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Ha október, akkor kezdődik a ZENE BÖLCSI!

2019 októberétől immár az 6. tanévet kezdjük el vidáman, anyukákkal együtt énekelve a Zene-Bölcsiben. A foglalkozások 30 percesek, ahol játszunk mindenfélét: ölbéli, csikizós, simogatós, ringató játékokat. Hintáztatjuk, lovagoltatjuk a gyerekeket és hangszerekkel kísérjük a különböző népi dalokat, dalos játékokat, mondókákat, valamint élőzene is szerepet kap. Ezek a vidám délutánok kedvező hatással vannak a gyermekek egészséges fejlődéséhez, valamint közösségformáló ereje van.

A foglalkozások minden héten, csütörtökön 16 órától kezdődnek Endrődön a Selyem úti Bölcsődében. Az első Zene bölcsi időpontja: 2019. október 3.

A részvétel ingyenes! A gyermekek 0 éves kortól 3 éves korig vehetnek részt ezeken a zenés délutánokon szüleikkel együtt.

Minden kedves anyukát, apukát és gyermeket szeretettel várók!

Farkas Katalin Adrienn
Zene-bölcsi vezetője
kép a 20. oldalon

Volkswagen Bogártalálkozó Gyomaendrődön

A 23. Nemzetközi Volkswagen – és Busztalálkozót **Kardos Ferenc szervezte** augusztus 1-4. között a Liget Fürdőben. Sok érdeklődő látogatott el a nyár utolsó hónapjában a Körös – parti városba, és külfönből is érkeztek vendégek, hogy megcsodálják a szebbnél szebb „bogárhátú” autókat. De nemcsak ezért vezettek több száz kilométert, hanem a közös szalonnasütés, éneklés, beszélgetés és a találkozás öröme miatt is! Sokan ismerősként üdvözlik egymást, hiszen itt ismerkedtek meg. Érkeztek vendégek: Lengyelországból, Németországból, Ausztriából, Erdélyből, Szlovákiából, de a legtöbben persze Magyarország különböző pontjairól. Kardos Ferenc mókás játékokkal fűszerezi a találkozó résztvevőinek a programját, a hintós városnézés pedig nagyon népszerű lett. Zene és tánc nélkül nem múlhat el a találkozó. A Monoton Rock Team, a The Black Birds együttes visszatérő fellépő, a Gesarol is a húrok közé csapott, igényes zenével szórakoztatta a táncolni vágyókat. Oly annyira beledőltek a táncolásba és a mulatásba a kedves vendégek, hogy alig akarták leengedni a színpadról az „öreg rockereket”, pedig időnként az időjárás nem kímélte a közönséget, mert pénteken és szombaton többször eleredt az eső. De az égi áldás nem hátráltatta a vendégek jókedvét! A Színfolt Mazsorett Táncegyesület több mint tíz éve szintén visszatérő fellépő, és vasárnap délelőtt a helyi tornászlanysok és a birkózó egyesület tagjai is bemutatkoztak. A szombat esti tombolahúzás vidám és színes hangulatát a kedves vendégek humoros „évődése” tette emlékezetessé, no, és az értékes tombolatárgyak. Fődj: egy tengerparti nyaralás volt két főre! A Kóktélbusz érdekes és finom koktélokkal csábította a vendégeket, az éjszakai fürdőzés és discozene szintén kedvelt, hajnalig élvezhették a víz, a zene és a fények összehangolt játékát. A szombati nap „fénypontja” a bogárhátú autók, buszok felvonulása Gyomán és Endrődön is. Sok autó tett tiszteletkört a városban. Ezt nagyon várják a helyiek, megmozdul a város apraja – nagyja, kivonul az utcára, különösen a locsolkodás közkedvelt! A változatos programok, a barátságok, a sok Volkswagen autó együtt olyan varázslatos hangulatot ad a négy napnak, hogy nincs még egy ilyen hely, mint Gyomaendrőd, mondják a találkozó résztvevői. Itt garantáltan jól működik minden! Mi lehet a titka az egyfolytában tartó felszabadult pezsgésnek? A válasz: Kardos Feri személyében keresendő, aki lelkesen, kitartóan, meg nem hátrálva szervezi a Bogártalálkozót, ezért népszerű és sikeres ez az esemény.

Gyomaendrőd, 2019. 08. 31.

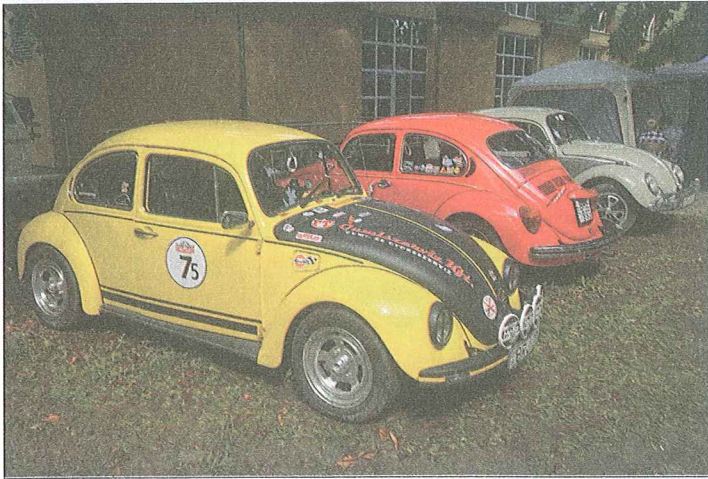
Hunya Jolán
Képek a 19. oldalon!

MEGEMLEKEZÉS

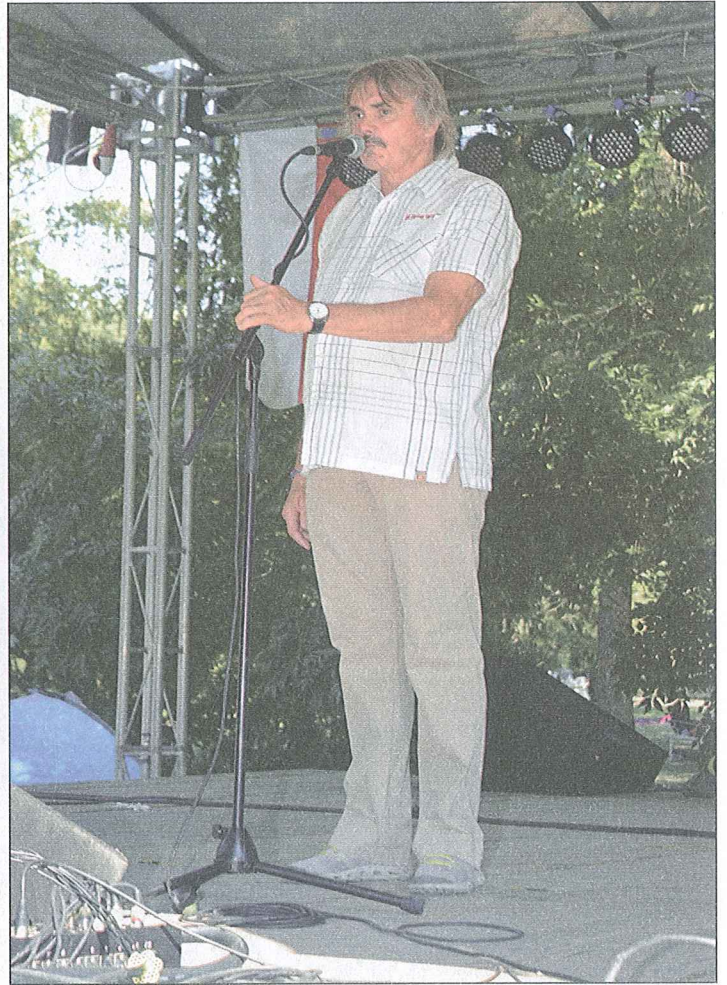
Négy éve, hogy a községsori iskola emlékére szentmisén emlékezünk a volt iskola tanítóira, tanulóira, akik közül már sajnos többen nem lehettek itt velünk. Augusztus 25-én, akik jelen voltak, a mise után egy kis megvendégelésre hívtuk a résztvevőket a templomkertbe, ahol meghitt beszélgetés, kedves történetek, élmények is elhangzottak a volt iskolával kapcsolatban. Jó volt látni, hogy örültek a találkozásnak, akik régen elkerültek Hunyáról, és milyen szívesen emlékeztek a régi dolgokra. Köszönjük a Plébános úrnak, a kántor úrnak, hogy ők is megtisztelték jelenlétükkel, valamint a szervezőknek, segítőknek, akik anyagilag támogatták ezt a szép rendezvényt.

Kurilla Béla
Képek a 18-19. oldalon!

Bogártalálkozó - Kardos Ferenc és segítői

Bogártalálkozó - a főszervező, Kardos Feri

Megemlékezés a községsori iskoláról
Fotó: Sóczó Géza

Ha október, akkor kezdődik a ZENEI BÖLCSI!

Cikk a 18. oldalon!

Színfolt Mazsorett Táncegyesület az Európa Bajnokságon

A XXVI. Mazsorett sport Európa Bajnokságot a Magyar Majorette Szövetség rendezte Győrben augusztus 15 – 18. között. A gyomaendrődi Színfolt mazsorettek senior korosztályban Európa bajnoki IV. helyezést szereztek zászlós kategóriában, míg tradicionális botos szóló kategóriában: II. helyezést ért el Baráth Beáta. Szép koreográfiát varázsolt a Színfolt a zsűri elé. Köszönöm Bea és a szülők segítségét, Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatalának, Toldi Balázs polgármester úrnak és mindazoknak, akik támogatják az egyesület működését! Szeretettel várunk, és hívunk minden kedves érdeklődőt, mazsorett szimpatizánst november 9-én, 17 órára a Kál-lai Ferenc Művelődési Központba, a Színfolt Mazsorett Táncegyesület 25. jubileumi gálaműsorára. Kezdő mazsorettek beiratkozása: szerdánként: 16 órától a Kis Bálint Általános Iskola Hősök úti torna-termében!

Tisztelt vásárlóim!

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Őszi ajánlataim:

- Benzines és elektromos fűnyírók, Al-co, Hecht, Rotim
- Damilos és késes bozótívágók, láncfűrészek
- Elektromos és kézi sövényvágók
- Szivattyúk, búvárszivattyúk, öntözőtömlők
- Vegyszerek, növényvédők, műtrágyák
- Szúnyogháló, légyirtók, szúnyog és darázsirtók
- Lombsöpörők, ásók, lapátok, kéziszerszámok
- Lakatok, szögek, csavarok, ajtózárok
- Festékek (zománcok, olajfestékek, lakkok), falfestékek
- Ecsetek, festőhengerek, festőszerszámok
- Takarófoliák, műanyag árúk, zománcos edények
- Munkavédelmi cipők, bakancsok, védőkesztyűk
- Esőruhá, munkaruhá, gumicsizmák
- Bográcsok, bográcsállványok

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ